

# Hé!

doen jullie dat ook?!

## INTERVIEW

Een ronde tafelgesprek over de unieke rol van de bibliotheek met een bont gezelschap van betrokkenen.

## REPORTAGE

Samen sta je sterk: hoe de bibliotheek samenwerking zoekt met andere, lokale partners.

## INSPIRATIE

Het succesverhaal van de bibliotheek in Chester (UK) en andere bibliotheken.

## VERDER

- Taalhuis
- SeniorWeb
- Team4Talent en Boekstart
- VoorleesExpress
- Cultuur
- en nog veel meer...



# Hé, doen jullie dat ook?!

Laat ik maar direct met de deur in huis vallen: ik heb het leukste beroep van de wereld. Want wat is er nou leuker dan werken in een huiskamer waar je naartoe kunt voor een verse bak koffie, een mooie voorstelling, een prachtig boek, een interessante lezing, een gezellige les én een fijne ontmoeting? Want dát is Bibliotheek Oostland. En ik mag daar samenwerken met enthousiaste en trouwe medewerkers en vrijwilligers.

Ik herinner me nog goed de tijd dat de bibliotheek zijn langste tijd had gehad. Althans, dat werd gedacht. Maar met man en macht roeiden we tegen de stroom in en inmiddels is onze bibliotheek het sociaal-cultureel kloppende hart van Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland. Een plek waar je steeds vaker hoort: Hé, doen jullie dat ook? Natuurlijk kun je bij ons nog steeds wegdromen in een schitterend boek, maar er gebeurt inmiddels zo veel meer!

We willen de positieve kracht zijn áchter de ontwikkeling van zo veel mogelijk mensen en vóór onze maatschappij. En daar blijkt grote behoefte aan, want de bibliotheek bruist en bloeit als nooit tevoren. In dit magazine vindt u een bloemlezing van de veelzijdigheid van 'onze' Bibliotheek Oostland.

Ik wens u veel leesplezier.

Petra Togni  
Directeur Bibliotheek Oostland



## INHOUD

2	<b>Hé, doen jullie dat ook?!</b> Voorwoord Petra Togni, directeur Bibliotheek Oostland	25	<b>Wat vinden ze er van?</b> Reacties van collega's en deelnemers op activiteiten van de bibliotheek
4	<b>'We zijn steeds meer een huiskamer'</b> Een enthousiast ronde tafelgesprek van vier betrokkenen	26	<b>Jaarverslag 2019 in vogelvlucht</b>
9	<b>Werken bij de bibliotheek</b> Medewerkers en vrijwilligers aan het woord	28	<b>De belangrijke rol van het Taalhuis</b> Gesprekken met diverse betrokkenen
10	<b>Een greep uit het culturaanbod</b> Cultura & Zo en Theater 't Web	33	<b>Woordzoeker</b> Puzzel mee naar de juiste oplossing
14	<b>'Het best bewaarde geheim van Nootdorp'</b> Column Nico Oudhof	34	<b>Digitaal bijblijven</b> Met de vrijwilligers van SeniorWeb
15	<b>De bibliotheek heeft vele vrienden</b> Een interview met 'vriend' Karim Amghar	36	<b>Een inblik bij collega bibliotheken</b> En een gesprek met Erik Boekesteijn van de Koninklijke Bibliotheek
16	<b>'De bibliotheek vertelt verrassende verhalen'</b> Een gesprek met Petra Togni en Manuela Bijl	40	<b>De bibliotheek zoekt graag de samenwerking</b> Jacqueline van Veen over SBJ Samen Sterk
19	<b>De bibliotheek slaat op de trom</b> Michel Kokshoorn van BJZNDR communicatie schuift aan	43	<b>De cijfers spreken voor zich</b> Manuela Bijl over de website van de bibliotheek
20	<b>Zomaar een dag in de bibliotheek...</b> ...in Berkel en Rodenrijs	44	<b>Verrassende activiteiten in Jeugdpunt Triangel</b> Een gesprek met Rian Hoofs en Joyce van de Merwe
		48	<b>De gedaanteverwisseling van Cultura &amp; Zo</b> Walter en Martijn Ontwerpers vertellen
		50	<b>Lezen in plaats van reizen</b> Column Pjotr Bats





**‘WE ZIJN  
STEEDS  
MEER EEN  
HUISKAMER’**

Ooit leende je er alleen boeken, later ook dvd's en platen. Tegenwoordig is de bibliotheek een sociaal-maatschappelijk centrum voor iedereen. Zo ook Bibliotheek Oostland. Je ontmoet er elkaar, drinkt samen een kop koffie, doet een taal- of kookcursus, speelt een spel of doet je huiswerk. Vier betrokkenen geven hun visie op de veranderende functie van de bibliotheek.





## ‘WE MOETEN SOMS TEGEN ONS IMAGO KNOKKEN.’

Aan tafel in de vestiging in Pijnacker, Buurt & zo, zitten locatiemanager en - als manager bibliotheken - lid van het managementteam Carla Holland, HR-functionaris Anne-Marie Naafs, vrijwilliger Adri Kosten en Neeske Fase, specialist van het Vakteam Volwassenen. Om ons heen vervult de bibliotheek zijn vernieuwde functie: een groepje jongeren hangt met schoolboeken in een loungehoek, een wat oudere vrouw bekijkt de folders van een schildercursus en een jongetje van een jaar of zes rent enthousiast naar zijn moeder met een boek in zijn hand. “We moeten soms tegen ons imago knokken”, trapt Neeske (30) af. “Nog veel mensen hebben een onvolledig beeld van de bibliotheek, ze weten niet wat er allemaal nog meer gebeurt.” Adri (72 en voorheen bibliothecaris van de Tweede Kamer) vult aan: “Onze bezoekers zijn soms met stomheid geslagen, we vervullen steeds meer de functie van een buurthuis.”

### 300 vrijwilligers

Volgens Carla (63) komt het publiek steeds minder vaak voor specifieke boekeninformatie bij de bibliotheek. “Internet speelt daar een grote rol in, daarop is alles te vinden. We bieden eerder ontspanning, educatie of cultuur. Daarbij zijn we voortdurend op zoek naar partners, want samen sta je sterker. Samen kunnen we aanbieden waar de bezoekers behoefte aan hebben.” Adri haalt



## ‘WE ZIJN ALTIJD OP ZOEK NAAR DE BEHOEFTE VAN ONZE INWONERS EN ZOEKEN DAAR DE JUISTE PARTNER(S) BIJ.’

het Taalhuis aan als sprekend voorbeeld van de veranderende bibliotheek: “Met circa 300 vrijwilligers werken we eraan om iedereen in onze regio beter of goed Nederlands te laten schrijven of praten.” En dat heeft volgens Anne-Marie (51) een estafette-effect: “Want kinderen van bijvoorbeeld statushouders die een taalles krijgen, nemen dat mee naar huis en leren het ook aan hun ouders. Fantastisch, toch? We zijn altijd op zoek naar de behoeftes van onze inwoners en zoeken daar de juiste partner(s) bij.”

### Voor wie is die nieuwe rol van de bibliotheek belangrijk?

Neeske: “Ik vind het heel belangrijk dat mensen op veel verschillende manieren informatie tot zich kunnen nemen. De drempel om naar binnen te stappen wordt steeds lager.”

Carla is het daar mee eens, maar zegt ook: “De jeugd weet ons goed te vinden, ouderen ook, maar bij de middengroep, de mensen met kinde-

Neeske Fase (30), medewerkster van het Vakteam Volwassenen en Anne-Marie Naafs (51), HR-functionaris.



ren die weinig tijd hebben, is voor ons nog veel winst te halen. We zijn druk bezig om ook hen te bereiken, om hen te informeren over alle mogelijkheden van de bibliotheek.”

### Is bibliotheek dan nog wel de juiste benaming, of zou het anders moeten heten?

“De hele wereld denkt daar over mee, lijkt het wel”, zegt Anne-Marie. “De term Community Center is ooit gevallen, maar daar werd uiteindelijk niemand warm van. De naam bibliotheek is prima, ook al dekt hij niet meer helemaal de lading. Aan ons de taak om alle activiteiten onder de aandacht te brengen.” Carla vertelt dat de bibliotheek druk bezig is om zichzelf beter te profileren, en zich zo nog beter te kunnen presenteren aan de gehele doelgroep: “Meer mensen bereiken, meer zichtbaar zijn. Hoe zetten we ons in de markt. Dat proces loopt de komende tijd nog wel even door. Waar we met onze producten en diensten altijd naar streven, is dat het ook echt iets oplevert, dat er publiek op afkomt.” Anne-Marie merkt op: “Stel, iemand heeft een goed idee voor een nieuw product of een nieuwe dienst, dan kijken we kritisch naar de kansen. Maar soms is het ook gewoon een kwestie van uitproberen en het de tijd geven om te kunnen slagen.”



## ‘WAT IK TOCH NÓG MEER ZOU WILLEN, IS ONZE BEWONERS ECHT BETREKKEN BIJ BESTAANDE EN NIEUWE ACTIVITEITEN.’

### In hoeverre betrekken jullie het publiek bij nieuwe activiteiten?

Carla: “We organiseren soms avonden voor bewoners waarop ze hun visie kunnen geven, of



Adri Kosten (72), vrijwilliger en Carla Holland (63), locatiemanager en lid van het managementteam.

waar ze zelf ideeën kunnen inbrengen.” “Wat ik toch nóg meer zou willen, is onze bewoners echt betrekken bij bestaande en nieuwe activiteiten”, zegt Neeske. “Ik pleit voor meer projecten samen met de bewoners.” “Verbinding zoeken met elkaar”, vult Anne-Marie aan. “Dat is wel waar wij voor staan.” Voor Adri zou een heel actieve kookclub geweldig zijn. “Of samen muziek maken in de bibliotheek, daar wordt iedereen blij van. En je hebt geen taalbarrière, de taal van muziek is immers internationaal. Het zal er vast een keer van komen.” Carla streefde naar de mogelijkheid om de ontmoetingsfunctie te versterken. Waar kan dat beter mee dan het samen een activiteit of spel te doen: “We hebben net een kast met gezelschapsspellen geopend”, zegt ze glunderend.

### Iedereen is welkom

Om van elkaar te leren, gaat een delegatie regelmatig op werkbezoek bij andere organisaties en soms naar het buitenland. Dat is eerder in Duitsland en Zweden geweest en recent in Chester in Engeland. “Daar hebben we vooral ook geleerd hoe je een bibliotheek kan financieren”, aldus Carla. “Weet je wat misschien wel het grootste misverstand is bij de bibliotheek?”, schiet Adri plots te binnen. “Dat je lid moet zijn om binnen te stappen. Maar dat is helemaal niet zo. Je bent juist altijd van harte welkom. ▶



Lid of geen lid. Voor het lenen moet je inderdaad lid zijn, maar voor een praatje, een potje schaken of het lezen van de krant staat de deur wagenwijd open. Kopje koffie of thee erbij, tostietje, heerlijk.”



**‘JE BENT NOOIT TE OUD OM TE LEREN. OOK INTERN WILLEN WE ELKAAR BETER EN MEER FLEXIBEL MAKEN.’**

**Toegevoegde waarde**

Over de diversiteit wil Carla ook nog wel wat kwijt: “Onze locatie in Pijnacker, waar we nu zijn, is zes dagen per week open. Alleen op zondag zijn we hier dicht. Maar op die dag stellen we onze ruimtes wel beschikbaar aan groepen of verenigingen. En dan komt het regelmatig voor, dat in de ene ruimte dan een Bijbelgenootschap zit, terwijl in de andere ruimte Arabische les wordt gegeven. Dat is toch geweldig? Náást elkaar en mét elkaar: daar word ik nou blij van!” Mooie symboliek binnen Bibliotheek Oostland, die zichzelf overigens een lerende organisatie noemt. “Je bent nooit te oud om te leren”, weet Anne-Marie, “ook intern willen we elkaar beter en meer flexibel maken. We sturen erg op de ontwikkeling van onze medewerkers. We hebben immers uitdagingen genoeg. Bij ons wil iedereen graag voor de maatschappij van toegevoegde waarde zijn. Dan móét je ook de veranderende omgeving serieus nemen. En ook daar continu van willen leren.” ●

Carla Holland



**Favoriete BOEK**

Aan het eind van het gesprek gingen we nog even terug naar de oorspronkelijke functie van de bibliotheek: boeken uitlenen en lezen. Het panel kreeg de vraag wat hun favoriete boek aller tijden is. Neeske, afgestudeerd in Cultureel Erfgoed, leest heel veel. Het boek dat de afgelopen tijd op mij het meeste indruk maakte? De verborgen impact

Anne-Marie Naafs



Adri Kosten

van Babette Porcelijn. Het is een informatief boek, dat blinde vlekken in het denken over duurzaamheid aanpakt en helpt om effectieve keuzes te maken op dit gebied. Super interessant! Anne-Marie noemt vol overtuiging:



‘De Vliegeraar’ van Khaled Hosseini. Voor Adri is ‘In Europa’ van Geert Mak het boek dat het meeste indruk op hem maakte. Het recent verschenen vervolg ‘Grote verwachtingen’ heeft hij overigens ook al uit. Carla twijfelt even en noemt dan ‘1984’ van George Orwell.



Neeske Fase

Zó leuk!

Ik vind het altijd heel gezellig om in de bibliotheek te werken. Ik werk een aantal dagdelen in de week (soms samen met Esther, soms met Lia) en dat vind ik altijd heel gezellig. De ene keer wordt er door de mensen van Doel met elkaar eten gemaakt, de andere keer wordt er weer kunst gekeken. En wat de boeken betreft: achter ieder boek zit een ‘verhaal’. Dat kan net even een extra praatje zijn, een probleempje oplossen of een boek opzoeken voor een klant. Of een tafeltje klaar maken met een nieuwe thema erop! Zó leuk!

Sonja van Goor (Vrijwillige Gastvrouw)



**Love my job**

Mijn voornaamste reden om bij de bibliotheek te willen werken, is omdat ik het ontzettend prettig vind om werkzaam te zijn in een omgeving waar iedereen gewoon zichzelf mag zijn. Omdat het niet uitmaakt waar je vandaan komt, wie je bent, wat je leuk vindt, waar je aan het einde van de dag naartoe gaat. Er komen op een dag zoveel verschillende mensen voorbij met allemaal hun eigen verhaal. Het is ontzettend belangrijk dat mensen voelen dat er voor iedereen een plekje is in de bibliotheek. Of je nu jong bent en je moet een spreekbeurt houden, wat ouder bent en je wilt je een boek reserveren via de balie of omdat je aanklopt voor taallessen. Fantastisch toch? I love my job!

Linka Toussaint (Medewerker Informatie & Advies)



**Superleuk werk**

Groepsbezoeken op scholen voor kinderen van 3 tot 12 jaar geeft mij heel veel energie. Ik kan genieten van de openheid van de kinderen en vind het leuk om ze op de een of andere manier toch aan het lezen te krijgen of te houden. Als je dan aan het eind van je bezoek weggaat en de kinderen kunnen niet wachten om te gaan lezen uit de krat die je achterlaat, dan heb ik mijn werk goed gedaan. Ook de leerkrachten worden vaak enthousiast door mijn bezoek, zodat zij weer doorgaan met hetgeen ik gestart ben. Dit geeft me steeds weer motivatie voor dit superleuke werk.

Sylvia van den Bogerd Specialist vakteam Jeugd en Jongeren



**Leesplezier!**

Mijn motivatie om hier – al 23 jaar! – te werken, bestaat uit het overbrengen van leesplezier bij jong en oud: de ontspanning, het in een andere wereld of tijd zijn, informatie verwerken, kennis opdoen. Ik vergeet nooit het jongetje, dat na het vullen van een doos afgeschreven boeken die hij meenam riep: “Dit is de mooiste dag van mijn leven!” Maar ook niet alle andere leners die ik heb kunnen adviseren en helpen, door een fijn, mooi of interessant boek voor ze op te zoeken.

Sylvia Grobben (Medewerker Informatie & Advies)



**POSITIEVE ENERGIE**

Ik ben 10 jaar geleden als vrijwilliger gekomen, omdat ik op dat moment zonder baan zat en iets wilde doen. Ik lees graag, dus was de bibliotheek een logische keus. Ik werk graag met mensen en bij de bibliotheek heb ik veel collega’s en heb je veel met klanten te maken. Omdat ik een administratieve achtergrond heb en het ook leuk vind om te doen, heb ik in de eerste jaren de nieuwsbrief gemaakt en krantenartikelen gedigitaliseerd. In CulturA & Zo hou ik nu het vrijwilligersrooster bij. Werken bij de bibliotheek en specifiek bij CulturA & Zo geeft mij enorme positieve energie.

Annemarie Dobbe (Vrijwillige Gastvrouw)



WERKEN BIJ DE BIBLIOTHEEK  
wat vinden zij ervan?

“

De komende tijd willen we het culturele aanbod verder vergroten, zodat er zo vaak mogelijk wat gebeurt in de zaal.

”



# “PRACHTIG ALIBI OM ELKAAR

# T

oneel, jeugdvoorstellingen, cabaretiers, films. Zomaar een greep uit het cultuur-aanbod van Theater 't Web in Bleiswijk en CulturA & Zo in Nootdorp. De redactie van dit magazine zat aan tafel met Marty Koek, manager kleine bibliotheken, en Mario van Vliet, voorzitter van 't Web. “Vaak is het meer een sociaal evenement dan een cultureel evenement. Het is hoe dan ook een pracht-alibi om elkaar te ontmoeten.”



# TE ONTMOETEN”

We zijn in Bleiswijk, op de Nachtegaallaan. Om precies te zijn zitten we in Theater 't Web. Er staan kasten met boeken op wieltjes. Wanneer er een voorstelling of een film is, gaan de kasten aan de kant om plaats te maken voor 80 stoelen. Doek open en genieten maar. “Er zijn zo veel leuke artiesten”, weet voorzitter van Theater 't Web Mario van Vliet. “Vaak bijvoorbeeld nog onbekende cabaretiers die hier meters maken en het publiek op allerlei manieren in beweging zetten.” Marty Koek, die namens CulturA & Zo aan tafel zit, beaamt dat: ▶





“Nootdorp miste een cultureel aanbod, terwijl er veel behoefte aan bleek. Cultuur verbreedt nu eenmaal je wereld.”

### Mond-tot-mondreclame

Beide theaters willen mensen verbinden met een aantrekkelijk cultureel aanbod. “En cultuur speelt een grote sociale rol bij de inwoners van Bleiswijk”, merkt Mario. “Mensen komen vaak al vroeg naar de voorstelling toe, zoeken elkaar vervolgens in de pauze weer op en blijven na afloop nog hangen ook. Zo maak je van een cultuurevenement ook een sociaal evenement.” Cultura & Zo is relatief kort open en tóch ziet Marty nu al het grote belang van het theater: mond-tot-mondreclame doet zijn werk hier goed. En we zitten op een perfecte plek in de Dorpsstraat, midden tussen de horeca. Mensen lopen langs en zijn nieuwsgierig. En niet alleen naar de bibliotheek en grand café functie, maar dus ook naar onze voorstellingen en films. De publieksaantallen nemen snel toe.”

### 40 vrijwilligers

Een cultureel aanbod in de bibliotheek is typisch iets van deze tijd. Bij Theater 't Web in Bleiswijk moet er nogal wat werk verzet worden om er een theater van te maken, iets wat volgens Marty bij Cultura & Zo totaal niet speelt. “Wij heb-

“  
Er zijn zo veel leuke artiesten. Bijvoorbeeld onbekende cabaretiers die hier meters maken en het publiek op allerlei manieren in beweging zetten.”

ben een aparte theaterruimte in het gebouw, met 176 stoelen, een kleedkamer en verder alles erop en eraan.” Voor Mario en ‘zijn’ Theater 't Web is dat anders: “Voorals wij een film aanbieden, moeten we de bibliotheekruimte drastisch aanpassen met onder meer een loodzware projector en een groot filmdoek. Dat kost een hoop tijd, maar we doen het graag. We werken hier met 40 vrijwilligers die er met alle liefde en plezier een succes van willen maken.”

### Eigen producties

Over de toekomst van beide theaters willen zowel Marty als Mario wel iets kwijt: “De komende tijd willen we het culturele aanbod verder vergroten, zodat er zo vaak mogelijk wat gebeurt in de zaal”, zegt Marty over Cultura & Zo. En Mario vult aan: “We doen het al hartstikke goed en hebben veel plannen. Maar we zoeken in de programmering graag nog wat extra uitdaging, dat houdt ons scherp. We hebben nog veel ideeën, bijvoorbeeld voor grotere, eigen producties. Maar we moeten eerst verder groeien. We zijn immers nog maar kort bezig.” ●

Meer informatie en de programmering van Theater 't Web in Bleiswijk en Cultura & Zo in Nootdorp vind je op [www.theatertweb.nl](http://www.theatertweb.nl) en [www.culturaenzo.nl](http://www.culturaenzo.nl)



## DE UNIEKE PROGRAMMERING VAN CULTURA & ZO

Cultura & Zo heeft een bijzondere en unieke programmering waar elkaar ontmoeten en het vertellen van verhalen in de breedste zin van het woord centraal staat. Een programmering die gebaseerd is op drie gevarieerde pijlers: sociaal-maatschappelijk, lokaal en cultuur professioneel. Nog los van een uitgestrekt en interessant filmaanbod.

De twee creatieve programmeurs – Manuela Bijl voor het professionele en culturele aanbod en Jacqueline van Veen voor het sociaal-maatschappelijke – zijn continu op zoek naar een bruggetje tussen die drie pijlers. Om zo een veelzijdige programmering te creëren voor tal van verschillende doelgroepen. Diezelfde creativiteit wenden ze ook aan bij het werven van fondsen: met een mix van subsidies, gelden uit de eigen begroting, maar ook sponsoring, in natura-giften en gewoon entreprijzen blijkt telkens veel mogelijk. Een greep uit het recente verleden?

### Cajun/blue grass band

Op zondagmiddag cajun/blue grass band geboekt? Dan wordt 's avonds aansluitend de klassieker Once Upon a Time in the West geprogrammeerd. En alle medewerkers lopen die dag met een cowboyhoed op.

### Latin dansparty

Joris Linssen treedt op met zijn band Caramba. Aansluitend wordt er een 'latin' dansparty georganiseerd.

### Dag van de Liefde

Valentijnsdag wordt omgedoopt tot Dag van de Liefde. Met 's ochtends de film Leisure Seeker (gericht op ouderen), 's middags gratis foto's laten maken van jou en je Valentijn en 's avonds heerlijke Stand-up Comedy.

### Mantelzorg

Een voorstelling over Mantelzorg met nabespreking tussen bezoekers en professionals. Deels bekostigd uit entree en deels gesponsord om mantelzorgers gratis entree te kunnen bieden.

Het is ongelooflijk hoeveel nieuwe burgerinitiatieven de komst van Cultura & Zo heeft opgeleverd. Meer dan 100 ideeën van mensen die opeens allemaal iets in, voor of met Cultura & Zo wilden doen!

Cultura & Zo zoekt ook steeds meer de samenwerking met het bedrijfsleven. Want de theaterzaal is uitermate geschikt voor presentaties, lanceringen, bijeenkomsten, jubilea, vrijdagmiddagborrels, etc. Alle benodigde faciliteiten zijn aanwezig, zoals vergaderruimten en een prima horeca/catering. [www.culturaenzo.nl](http://www.culturaenzo.nl).

## Favoriete

## BOEK



Marty Koek

“Een boek over de zoektocht van een meisje naar de achtergronden van haar ouders, waarin Dracula een grote rol heeft gespeeld.” Aldus Marty Koek over haar favoriete boek ‘De historicus’ van Elizabeth Kostova.

Mario van Vliet kiest voor een boek van de Italiaan Umberto Eco: ‘De naam van de roos’. “Een boek met veel lagen: een detective over de Middeleeuwen, religie, filosofie, een opgroeiende puber en hoe tekens voor betekenis zorgen”.



Mario van Vliet





## Dit is het best bewaarde geheim van Nootdorp

**COLUMN** Sinds eind februari ben ik als manager bedrijfsvoering in dienst van Bibliotheek Oostland. Ik heb de vestigingen bezocht en het viel mij op dat elke bibliotheek een eigen sfeer ademt en diverse speerpunten kan hebben. Van een klein servicepunt tot de Nootdorpse vestiging CulturA & Zo met een grote theaterzaal en muziekstudio's en balletzaal. Ik kende deze vestiging van de Bibliotheek wel, maar ik moet eerlijk bekennen dat ik de deur niet platliep. Ik beheers geen instrument, ik verzaak met klaverjassen, dans consequent uit de maat en ben voor wat betreft mijn musicalcarrière op mijn hoogtepunt gestopt. Wel begreep ik dat de Bibliotheek een andere koers is gaan varen. Ik werd op slag verliefd op de plek in mijn eigen dorp, Nootdorp. Een huiskamer in het dorp waar iedereen welkom is en elkaar ontmoet. Waar mensen kansen krijgen om zich te ontwikkelen, om te ontspannen, zich, om een oude uitdrukking te gebruiken, kunnen 'verheffen' of gewoon relaxt een biertje kunnen drinken,

een boek kunnen lezen of een hapje kunnen nuttigen. Waar meisjes in tutu langs jongens met een gitaar lopen en waar kinderen door hun grootouders worden voorgelezen. Ik nodigde een bevriende dorpsgenoot uit voor een biertje in CulturA & Zo

en hij vatte dit legendarisch samen: "Dit is het best bewaarde geheim van Nootdorp". Nou, daar gaan we wat aan doen! ●

**Nico Oudhof**  
Manager Bedrijfsvoering



### Karim, waarom voel jij je 'vriend' van de bibliotheek?

Toen ik jong was, zo'n 6 à 7 jaar, was de bibliotheek een soort thuishaven voor mij: het was er warm en er waren veel activiteiten; ook educatieve spelletjes op de PC. Tijdens mijn puberteit was de bieb voor mij meer een plek voor 'alleen intelligente mensen'. Pas tijdens mijn studie op het HBO zijn die deuren weer opengegaan. Ik ben mij erg bewust geworden van de kansen-ongelijkheid in onze maatschappij en de mogelijk belangrijke rol die de bibliotheken kunnen spelen in het verkleinen van deze ongelijkheid. Tegelijkertijd zie ik thuis de pret die lezen en voorlezen bij mijn dochters levert. Ik leer van hun reactie nu al wie ze als persoon zijn. Dat is leuk!

### En waar ligt je hart?

Mijn hart ligt duidelijk bij het onderwijs. Omdat dat naar mijn mening het fundament van onze samenleving is. Als ik terugkijk in mijn eigen opleiding zijn er ook veel mensen in het onderwijs die bepalend zijn geweest voor mijn loopbaan.

### Waarom is de bibliotheek volgens jou dan zo'n belangrijke speler in het krachtenveld van lokale sociaal en/of maatschappelijk betrokken organisaties?

De bibliotheek vormt de spil in de samenleving om lezen goed mogelijk te maken voor iedereen. Met name voor mensen die verder willen komen dan het nest



Wie: Karim Amghar  
Geboren: Rotterdam  
Nationaliteit: Nederlandse Marokkaan  
Oud: 31 jaar  
Woont: Bleiswijk  
Getrouwd: Ja  
Kinderen: twee dochters  
Beroep: Schrijver, docent, manager en TV-presentator  
Opleiding: Pedagogiek/didactiek, Fontys University  
Sport: Voetbal en nu hardlopen

VRIENDEN-PASPOORT

## DE BIBLIOTHEEK HEEFT VELE VRIENDEN

Er zijn veel mensen die de bibliotheek een warm hart toedragen. Eén van hen is Karim Amghar uit Bleiswijk. We stelden hem een paar korte vragen.

### Favoriete BOEK

#### Tot slot, Karim. Wat is jouw favoriete boek?

Een antwoord als: mijn eigen boek "Van Radicaal naar Amicaal" is wel al te simpel ;-). Ik vond de boeken "Sapiens" en "Homo Deus" van Yuval Noah Harari erg goed.

waar ze uit komen. De bibliotheek zou – net als docenten op school – eigenlijk 'influencers' in dienst moeten hebben die jonge mensen stimuleren. Warmere banden tussen school en bibliotheek helpen daar ook in. Want wil je meer gelijkheid creëren in de samenleving, stimuleer dan het lezen! ●





‘WE HEBBEN CONTINU GEZOCHT  
NAAR AANSLUITING BIJ TAL VAN WENSEN  
VAN DE SAMENLEVING EN WE HEBBEN  
DIE OOK GEVONDEN.’



Manuela Bijl (l) en Petra Togni (r)

We zitten in het grand café van CulturA & Zo, hartje Nootdorp. Terwijl de regen tegen de ramen klettert, schijnt de zon, figuurlijk gesproken dan, volop voor Bibliotheek Oostland. Omgeven door alle levendigheid steken Petra Togni en Manuela Bijl hun enthousiasme over de ontwikkelingen niet onder stoelen of banken. Het kostte en kost bloed, zweet en tranen, zeker. “Maar”, zo vat Petra de achtergrond van alle veranderingen samen, “het was het allemaal waard. We hebben continu gezocht naar aansluiting bij tal van wensen van de samenleving en we hebben die ook gevonden. En dat proces stopt nooit. We doen dat nog steeds. Elke dag.”



‘PAK WEG 17 JAAR GELEDEN  
DISCUSSIEERDEN WE AL OVER HET  
BESTAANSRECHT VAN DE BIBLIOTHEEK.’

#### Blijf bij je leest

Dan weten we dat alvast. De weg naar de nieuwe rol, van een boekenuitleenplek naar een buurthuisfunctie of zelfs een educatief en cultureel centrum, verliep niet zonder slag of stoot. “Pakweg 17 jaar geleden discussieerden we al over het bestaansrecht van de bibliotheek”, weet Petra. “We wilden destijds al omvormen, meegaan met de heersende wensen in de samenleving, maar een veelgehoord tegenargument was destijds, en is soms nog: schoenmaker blijf bij je leest. Langzaam bleken echter steeds meer partijen ontvankelijk voor onze ontwikkelplannen. Zo ook de gemeentes Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland. Toen ook zij die meerwaarde van onze veelzijdige, lokale functie nadrukkelijk begonnen te zien, nam alles een enorme vlucht.” ▶

## ...en wat vinden zij van de bibliotheek?

#### Ankie van Tatenhove, wethouder zorg, onderwijs en cultuur

“Bibliotheek Oostland is een belangrijke samenwerkingspartner voor de gemeente Lansingerland die ik heel veel tegenkom bij uiteenlopende maatschappelijke en culturele initiatieven. De afgelopen jaren zien we een grote verschuiving van boekenuitleen naar een heel breed aanbod van diensten en activiteiten. Allemaal gericht op de ontplooiing van inwoners. De bibliotheek is voortdurend in ontwikkeling en speelt goed in op wat de samenleving vraagt. Bibliotheek Oostland



slaagt er op een goede manier in om de wettelijke taken te realiseren en daarbij de inwoner centraal te blijven stellen. De bibliotheek is niet weg te denken uit Lansingerland.”



#### Kathy Arends, wethouder werk en inkomen

“Bibliotheek Oostland is heel belangrijk voor inwoners die de taal willen leren, of ze nu hier geboren en getogen zijn of van verder weg komen. Binnen het Taalhuis vinden veel activiteiten en verschillende vormen van ontmoeting

plaats met als doel te werken aan taal. Erg laagdrempelig en toegankelijk, in groepsverband en individueel. Zo zijn er taalcafés, maar is er ook individuele ondersteuning door vrijwilligers. De bibliotheek speelt in op vragen van inwoners. Er is bijvoorbeeld veel aandacht voor digitale vaardigheden. Bibliotheek Oostland biedt een aangenaam klimaat voor alle inwoners die willen werken aan hun taalvaardigheid. Specifiek voor nieuwkomers draagt de bibliotheek eraan bij dat zij zich thuis voelen en de weg leren kennen in Lansingerland.”

#### Francisca Ravestein, burgemeester Pijnacker-Nootdorp

“CulturA (& Zo) is van een slechtlopend theater omgebouwd tot een ontmoetingsplek met een bibliotheek, theater, oefenruimtes en een café. Vanaf het eerste begin na de verbouwing is er veel aanloop. Het is nu een bruisend cultureel centrum in het hart van het dorp. Als portefeuillehouder cultuur ben ik trots op deze nieuwe voorziening voor onze inwoners.”



‘Hé, doen jullie dat ook?’

# De bibliotheek vertelt verrassende verhalen

De rol van de bibliotheek is de afgelopen jaren behoorlijk veranderd. En die rol verandert nog steeds. Want de bibliotheek is er letterlijk voor iedereen. Tijd om meer naar buiten te treden. Directeur Petra Togni en Manuela Bijl, onder andere verantwoordelijk voor Marketing en Digitale Dienstverlening, vertellen waarom de nieuwe rol van Bibliotheek Oostland zo belangrijk is.





**'BIBLIOTHEEK OOSTLAND IS VEEL MEER DAN EEN PLEK WAAR JE BOEKEN OF DVD'S KUNT LENEN. EIGENLIJK ZIJN WE VOORAL VERHALENVERTELLERS.'**

### Bibliotheekwet

De echte ommekeer kwam zo'n acht jaar geleden, met de lancering van de Bibliotheekwet. Vanaf dat moment werden bibliotheken verplicht, en die dwang was bij Bibliotheek Oostland zeer welkom, om aan vijf kernfuncties te voldoen: het ter beschikking stellen van kennis en informatie, het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie, het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur, het organiseren van ontmoetingen en debat en – last but not least – het kennis laten maken met kunst en cultuur. "Wie een blik werpt op de Product- en Dienstengids van Bibliotheek Oostland ziet al deze kernfuncties in volle glorie terug. Samen met talloze activiteiten die daar onder vallen.", aldus Petra Togni.

### Verhalen vertellen

En nu is de tijd dus rijp om vaker en beter naar buiten te treden (zie pag. 19). Want de gehele

doelgroep in Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland - "En dat zijn dus eigenlijk bijna alle inwoners van die kernen." vervolgt Petra - mag nu wel eens verteld worden, dat Bibliotheek Oostland veel meer is dan een plek waar je boeken of dvd's kunt lenen. "Eigenlijk zijn we vooral 'verhalenvertellers', bedenk ik me nu ter plekke", zegt Manuela. "Want dat kan op zoveel verschillende manieren. Natuurlijk met boeken, luisterboeken of films. Maar ook op het podium of op scholen door middel van muziek, drama of dans. Of door debat-avonden, lezingen of door simpelweg met een kop koffie erbij naar elkáars verhalen te luisteren. En zo kan ik nog wel even doorgaan." Petra sluit af: "Dié filosofie en die lijn succesvol voortzetten, dat is onze ambitie. Samen met onze partners, want zo'n breed en actueel aanbod blijven leveren aan zoveel verschillende doelgroepen, dat kunnen we nooit alleen. Gelukkig timmeren we zo aan de weg, dat steeds meer partijen zich bij ons aansluiten. We zien de toekomst daarom ook met enorm veel enthousiasme en vertrouwen tegemoet." ●

Manuela Bijl



## Favoriete

## BOEK

Zonder erover na te denken lepelt Petra Togni haar favoriete boek, of eigenlijk boekenserie op: 'Zeven zussen' van Lucinda Riley. "Dat is echt een kwestie van binge-lezen, je moet doorlezen. Heerlijke boeken om te ontspannen met

de benen omhoog." Manuela kiest voor 'Het huis met de geesten' van Isabel Allende. "Een magisch boek, prachtig geschreven. Ik verslind trouwens alle boeken van Allende."

PetraTogni

Een dik half jaar geleden raakten Petra Togni en Michel Kokshoorn van BJZNR communicatie met elkaar in gesprek. Over één ding waren ze het snel eens. Als je vindt dat de bibliotheek zo'n belangrijke rol speelt in het lokale sociaal-maatschappelijke speelveld, dan mag je dat ook best wel eens hardop zeggen. En als je dat niet doet, moet je ook niet verbaasd zijn, dat heel veel mensen dat nog niet weten.



## 'Soms mag je best een keer op de trom slaan'

Lang verhaal kort, het resultaat ligt nu voor je: het magazine 'Hé! Doen jullie dat ook?!' van Bibliotheek Oostland. En om daar nog een schepje bovenop te doen, is er ook een krachtige buiten-campagne ontwikkeld. Op verschillende momenten in dit jaar zal er in heel Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland aandacht worden gevraagd voor de uiteenlopende activiteiten van de bibliotheek.



**'ALS JE ZÓ ACTIEF BENT, DAN MAG JE BEST EENS VAN JE LATEN HOREN.'**

Michel Kokshoorn: "Ik heb het afgelopen jaar de Bibliotheek mogen leren kennen als een ontzettend prettige en gedreven opdrachtgever om voor te werken. Maar naast het enthousiasme en de veelzijdigheid die ik binnen de organisatie vrijwel overal tegenkom, geldt ook dat er soms sprake is van een zekere



bescheidenheid. En ten onrechte denk ik. Als je zó actief bent, dan mag je best eens van je laten horen. Zonder daarmee direct arrogant te zijn. Hup, gewoon een keer hard op de trom slaan." "En eigenlijk heeft hij natuurlijk gewoon gelijk." zegt Petra met een glimlach. "En weet je trouwens waarom ik het extra leuk vind, dat we deze activiteiten met Michel doen? Omdat hij met BJZNR communicatie ook zijn sociaal-maatschappelijke betrokkenheid toont. Hij betreft bij zijn projecten namelijk zo veel als mogelijk mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Of 'werkwillenden', zoals Michel ze terecht liever noemt. Bij de bibliotheek proberen we dat ook te doen."

Ben je nieuwsgierig naar de precieze drijfveren van BJZNR communicatie? Kijk dan even bij de colofon op pagina 51. Daar stellen ze zich kort even voor. ●





# ZOMAAR EEN DAG

## in de bibliotheek...

Hoe veelzijdig is een moderne bibliotheek eigenlijk? Natuurlijk, je kunt er boeken lenen, maar... er gebeurt zó veel meer. Locatiemanager Désirée Hazekamp van Berkel en Rodenrijs laat het ons graag ervaren. En dus liep de redactie van dit magazine een dagje mee en keek haar ogen uit.

### 09.00 UUR

#### Start van de dag

Gedurende de hele dag zien we een veelzijdigheid aan bezoekers. Moeders met kinderen speuren langs de leukste kinderboeken, pubers met smartphones en laptops in de buurt storten zich op hun huiswerk en ouderen drinken een kop koffie en praten met elkaar over het leven. Maar zo rond half 10 (de bibliotheek zelf is dan nog niet open) melden zich de deelnemers van de eerste activiteit al.

### 09.30 - 11.30 UUR

#### Taalontmoeting

Op het moment dat de eerste deelnemers binnen druppelen is Kimberly Steenbergen al even bezig met de voorbereidingen. Taalontmoeting is een activiteit waar taalvrijwilligers, in groepjes, onder meer les in de Nederlandse taal geven. Het belangrijkste doel is om het zelfvertrouwen van de taalvrager te vergroten. Taalontmoeting valt onder het Taalhuis. Meer informatie over het Taalhuis vindt u op pagina 28.





13.30 - 15.30 UUR

## SeniorWeb Computercafé

De boterhammen nog maar net achter de kiezen dient het volgende groepje deelnemers zich aan. Leergierige mensen met maar één missie: digitaal fitter worden. En dat gebeurt in het Computercafé. Het zijn vooral ouderen die zich hier melden voor wat bijscholing of specifieke vragen. Het Computercafé is dan ook een onderdeel van SeniorWeb. Desondanks zijn ook jongere deelnemers van harte welkom. Meer over SeniorWeb vindt u op pagina 34.



15.30 - 17.00 UUR

## Freddie de voorleeshond

Om half 4 zien we plots Freddie, een lieve, zwart/witte bastaardhond binnenkomen, samen met een begeleider. Een meisje loopt er vrolijk en opgewekt achteraan. Freddie is de voorleeshond van Bibliotheek Oostland en het meisje gaat hem voorlezen. De hond helpt kinderen uit groep 3 tot en met 7, die moeite hebben met lezen, met hun leesvaardigheid (zie kader). Freddie heeft daarvoor een echte opleiding tot psychosociale hulphond gehad.

## Een voorleeshond oordeelt niet

**Er wandelt een vrolijk kwispelende bastaardhond de bibliotheek binnen, genaamd Freddie de voorleeshond.**

Freddie loopt aan de lijn van een zevenjarig meisje. Even later zit het meisje met een leesboek in haar hand, Freddie ligt naast haar met zijn oren gespitst. Het

meisje leest de hond hardop voor. Het lijkt alsof de hond alles snapt, alsof hij zelf deel uitmaakt van het verhaal. Het meisje geniet met volle teugen,

van het verhaal en van Freddie. Want de hond luistert alleen en oordeelt niet over hoe het meisje voorleest. Met als gevolg dat het zelfvertrouwen van het meisje toeneemt. En daarmee heeft voorleeshond Freddie zijn doel bereikt. Na het lezen krijgt de hond van het meisje een aai over zijn bol, én iets lekkers. Dat smaakt naar meer, zie je ze denken. Volgende week weer.

## Félicité Adams, beleidsadviseur cultuur en samenleving:



“Met de bibliotheek werk ik altijd superfijn samen. Of het nu gaat om de verdere ontwikkeling van het Taalhuis, afstemming met het onderwijs, plannen voor een nieuw cultuurhuis of het aanbod op het gebied van digitalisering. De bibliotheek is van vele markten thuis. Wanneer je ook binnenloopt bij de bibliotheek of waar je ook aan-

sluit, bijeenkomsten zijn vaak goed bezocht, de sfeer is goed. De bibliotheek is altijd bereid zich in te zetten en verbindingen te leggen, gericht op de ontwikkeling van inwoners op verschillende vlakken. Verder lopen er heel veel betrokken vrijwilligers rond bij de bibliotheek die zich samen met de bevoegde medewerkers van de bibliotheek inzetten voor Lansingerland.”

20.00 UUR

## Sluiting deuren voor reguliere bezoekers

Om 20.00 uur sluit de bibliotheek na een lange dag haar deuren. Althans voor wie spontaan wil binnenlopen. Maar dat betekent niet dat er niks meer gebeurt: voor de avond zijn nog meer geplande activiteiten. Nog twee staan er op het volle programma van vandaag.



19.30 - 21.30 UUR

## Gezana

Zo is er even voor 19.00 uur een groep opgetogen mensen uit Eritrea binnen komen lopen. Zij kennen de weg nog niet in Lansingerland en kunnen elkaar hier in Berkel opzoeken. Vaak nog niet helemaal bekend met onze gewoontes en manieren – of nog ingewikkelder: met diverse gemeentelijke en landelijke beleidsregels – maakt Esther de Wit ze op een praktische manier wegwijs. De bibliotheek speelt sowieso een belangrijke rol bij de integratie van onze nieuwe medelanders.







19.30 - 22.30 UUR



## Debatavond: Is reizen nog van deze tijd?

De laatste activiteit van vandaag. Een mooie en lange dag, want ja, de veelzijdigheid van de bibliotheek spat ervan af. Deze dag sluit af met een interessante en actuele debatavond onder leiding van een professionele debatleider. Het thema deze keer is: Is reizen nog van deze tijd? En dat alles in de context van de huidige klimaat- en duurzaamheidsdiscussies uiteraard. In een ontspannen sfeer wisselen de bezoekers hierover met elkaar van gedachte.



22.30 UUR



## Sluiting bibliotheek

Het is inmiddels 22.30 uur. De debaters keren huiswaarts en de redactie van dit magazine probeert de ervaringen van vandaag te verwerken. De lichten van de bibliotheek gaan uit. Voor vandaag, want morgenochtend start een frisse dag, met andere belangrijke activiteiten. Zo veel is zeker. Het klinkt misschien wat overdreven, maar de bibliotheek maakt de wereld een stukje mooier. En dus ook onze gemeentes. ●



Marjolein Gijse-Visser (l) en Désirée Hazekamp (r)

**Marjolein Gijse-Visser** is Medewerker Informatie en Advies en onder andere verantwoordelijk voor de aanschaf van de collectie voor de jeugd van alle vestigingen van Bibliotheek Oostland. Haar favoriete schrijfster is Annie M.G. Schmidt en dan met name 'Jip en Janneke'. "Ik ben ermee opgegroeid en de verhalen spreken mij zeer aan". "Mijn favoriete boek is 'In de ban van de ring' van Tolkien, zegt **Désirée Hazekamp** vestigingsmanager Berkel

## Favoriete BOEK

en Rodenrijs. "Een fantasiewereld vol avontuur, magie, goed en kwaad, kameraadschap, vriendschap en nog veel meer. Het is een van de weinige boeken die ik meer dan eens gelezen heb. Iedere keer vallen weer nieuwe dingen op."

"David vond het gisterenmiddag geweldig dat hij mocht voorlezen voor Freddie (en zou hem het liefste mee naar huis nemen om nog meer te lezen). Ik hoorde dat het lezen ook goed gegaan was. Zou hij nog een keer mogen komen?"  
(moeder over Freddie, de voorleeshond)



"Na de begeleiding van mijn Taalmaatje was ik veel zelfverzekerder en kon ik mijn werk veel beter uitvoeren."

(taalvrager Taalhuis)

"Je bent nooit te oud om te leren omgaan met computers."

(docent SeniorWeb)

"Fijn dat mijn partner en ik samen naar de Smartphone cursus konden komen. Dan heb je ook steun aan elkaar."

(oud-cursist SeniorWeb)

"Ik ben heel dankbaar voor wat het Taalhuis en Gezana voor ons en voor mij heeft betekend.

We leren over veel ingewikkelde zaken in Nederland. Toen ik hier kwam was dit er nog niet en ben ik vaak gevallen, daar heb ik ook van geleerd. Maar ik vind het fijn om te zien dat de andere, nieuwe mensen, wel deze hulp krijgen."

(deelnemster Gezana)

"Het was een groot succes vanmiddag het lezen met Freddie, Sterre vond het erg leuk.

Graag zou ik Sterre wéér op willen geven voor het lezen met Freddie."

(moeder over Freddie, de voorleeshond)

"Meer en meer senioren maken gebruik van smartphones en de belangstelling om bijvoorbeeld te leren whatsappen is groot."

(docent SeniorWeb)

"Als vrijwilliger bij SeniorWeb kom je in contact met heel veel leuke mensen en je steekt er zelf ook erg veel van op"

(docent SeniorWeb)

"Afgelopen jaar is Max (8) voor het eerst bij Freddie op bezoek geweest en hij vond het geweldig! Inmiddels is ernstige dyslexie bij Max vastgesteld, en wil ik iedere gelegenheid aangrijpen om hem met een positieve leeservaring te stimuleren.

Ik zou je willen vragen of ik weer een plekje voor Max mag reserveren?"

(moeder over Freddie, de voorleeshond)

"Het is goed dat er zo iets is als SeniorWeb voor mensen zoals ik. Ik heb al diverse cursussen gevolgd en steek er iedere keer weer veel van op"

(oud-cursist SeniorWeb)

"Het verbaast mij iedere keer weer met hoeveel enthousiasme mensen deelnemen aan onze workshops."

(docent SeniorWeb)

"Het Taalhuis heeft een wereld voor mij geopend."

(taalvrager Taalhuis)

ACTIVITEITEN IN DE BIBLIOTHEEK  
wat vinden anderen ervan?



# 2019: Bibliotheek Oostland in vogelvlucht

In de bibliotheekwet zijn de kernfuncties van de openbare bibliotheek omschreven. Een voor iedereen toegankelijke openbare bibliotheekvoorziening omvat daarom in ieder geval de volgende kernfuncties:

- Ter beschikking stellen van kennis en informatie.
- Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie.
- Bevorderen van lezen en laten kennismaken met literatuur.
- Organiseren van ontmoetingen en debat.
- Laten kennismaken met kunst en cultuur.

Vanuit deze kernfuncties is Bibliotheek Oostland bezig zich op eigen kracht steeds verder te ontwikkelen met – vanuit de vakteams – de nadruk op ontwikkeling en educatie. Met gemeenten, klanten en netwerkpartners samen werkt de bibliotheek zo aan een organisatie die in staat is ondersteuning te bieden aan:

- De meer kwetsbaren binnen de samenleving
- De jeugd van 0 tot en met 18 jaar
- De ontplooiing en zelfredzaamheid van een groot publiek.

Lezen, taal en mediavaardigheid blijven daarbij belangrijke pijlers.

## Inwoners

Inwoners Lansingerland	62.306
Inwoners Pijnacker-Nootdorp	55.293
<b>Totaal</b>	<b>117.599</b>



## Oostland statistiek

<b>Jeugd</b>	<b>Volwassenen</b>	<b>Totaal leden</b>
Pijnacker-Nootdorp..... 6.514	Pijnacker-Nootdorp..... 2.059	Pijnacker-Nootdorp..... 8.573
Lansingerland..... 7.861	Lansingerland..... 2.736	Lansingerland..... 10.579
<b>Oostland..... 14.375</b>	<b>Oostland..... 4.795</b>	<b>Oostland..... 19.170</b>

<b>Uitleningen vestigingen</b>	<b>Uitleningen SchoolWise</b>	<b>Totaal uitleningen</b>
Pijnacker-Nootdorp... 179.258	Pijnacker-Nootdorp... 16.456	Pijnacker-Nootdorp... 195.714
Lansingerland..... 142.797	Lansingerland..... 2.988	Lansingerland..... 145.785
<b>Oostland..... 322.055</b>	<b>Oostland..... 19.444</b>	<b>Oostland..... 341.499</b>

## Oostland openingsuren

<b>Openingsuren per week</b>
Pijnacker-Nootdorp..... 128
Lansingerland..... 147
<b>Oostland..... 275</b>

## Oostland medewerkers

Aantal medewerkers	<b>34 (23,27 fte)</b>
Aantal vrijwilligers	<b>324</b>

<b>Verlengingen</b>
Pijnacker-Nootdorp..... 79.689
Lansingerland..... 58.169
<b>Oostland..... 137.858</b>

<b>Totaal uitleningen + verlengingen</b>
Pijnacker-Nootdorp... 203.957
Lansingerland..... 275.403
<b>Oostland..... 479.357</b>

## Oostland activiteiten

<b>Door bibliotheek/partners</b>	<b>Door derden (bijv. lezingen)</b>	<b>Totaal</b>
<b>714</b> dagdelen/keren	<b>274</b> dagdelen/keren	<b>988</b> dagdelen/keren
<b>5.619</b> deelnemers	<b>3.388</b> deelnemers	<b>9.007</b> deelnemers

## Oostland collectie online

Accounts	Geleende e-books	Accounts waar minimaal één e-book mee gelezen is
<b>2.441</b>	<b>20.946</b>	<b>1.454</b>

## Oostland website

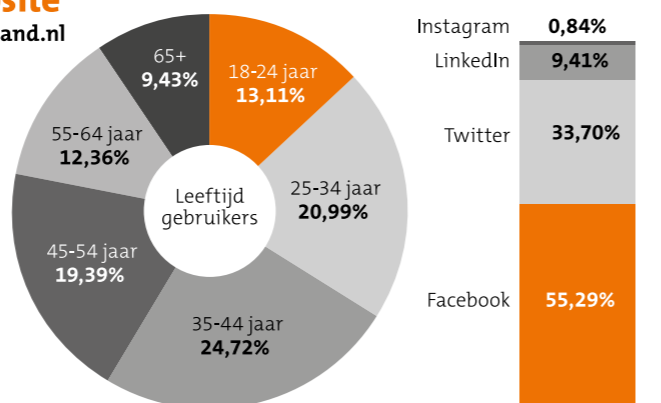
www.bibliotheekoostland.nl

bezoeksessies  
**127.772**

gebruikers  
**70.168**

pagina-weergaven  
**255.240**

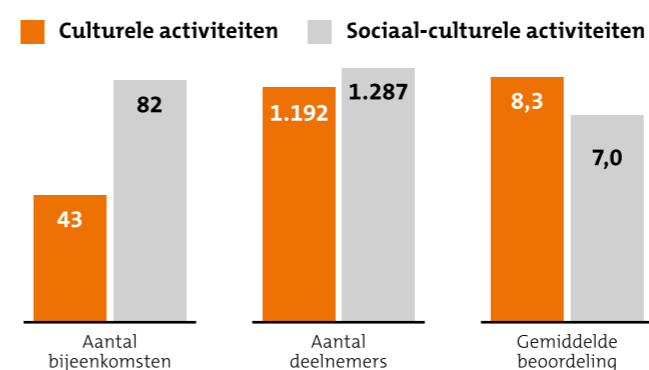
nieuwsbrieven accounts  
**8.159**



Wie zijn die gebruikers?

Social media-bereik

## Activiteiten Volwassenen



<b>Taalhuis</b>	<b>476</b> taalvragers	<b>172</b> vrijwilligers
	<b>24</b> wekelijkse taalontmoetingen met <b>211</b> deelnemers	
	<b>10</b> bezoekmannen/vrouwen in <b>98</b> bezoeken	
<b>Taalpunt</b>	<b>179</b> spreekuren	<b>136</b> bezoekers
	<b>33</b> doorverwijzingen naar ROC's, inburgeringscursussen, Entree opleidingen	

<b>Taalmaatjes</b>	<b>86</b> maatjes
<b>Taal naar werk</b>	<b>2</b> trajecten van <b>20</b> weken met <b>15</b> deelnemers in totaal

<b>Taal op het werk</b>	<b>2</b> groepen met <b>12</b> deelnemers in totaal
-------------------------	---

<b>Taalcafé's</b>	<b>56</b> bijeenkomsten met <b>571</b> deelnemers
-------------------	---

<b>Taal voor thuis</b>	<b>1</b> traject met <b>11</b> ouders
------------------------	---------------------------------------

<b>Leesclub</b>	<b>2</b> groepen met <b>40</b> bijeenkomsten met <b>11</b> deelnemers in totaal
-----------------	---

<b>Samen koken, samen eten</b>	<b>12</b> bijeenkomsten met <b>132</b> deelnemers
--------------------------------	---

<b>Klik en tik</b>	<b>50</b> deelnemers
<b>Digisterker</b>	<b>24</b> deelnemers met <b>13</b> deelnemers terugkomdag Digisterker

## Activiteiten Jeugd en Jongeren

<b>Voorschoolse periode</b>	<b>4x</b> Ouderbijeenkomsten
Intensief samengewerkt op gebied van taalontwikkeling met 30 instellingen voor peuteropvang	<b>4x</b> Workshop pedagogisch medewerker
	<b>1x</b> Netwerkbijeenkomst voor voorleescoördinatoren

<b>Nationale Voorleesdagen</b>	Deelname <b>300</b> peuters met <b>1.100</b> kleuters
--------------------------------	---

<b>Voorleeshond</b>	<b>36x</b> voorgelezen aan Freddie met <b>3</b> scholen betrokken
---------------------	---

<b>Speelochtend</b>	<b>10x</b> deelname aan speelochtend met <b>120</b> volwassenen en <b>157</b> kinderen
---------------------	--

<b>Boekenpret</b>	<b>17x</b> uitlening kist voor peuters met <b>61x</b> uitlening kist voor kleuters met bereik <b>&gt; 1.780</b> kinderen
-------------------	--

<b>VoorleesExpress</b>	Bereik <b>30</b> gezinnen
------------------------	---------------------------

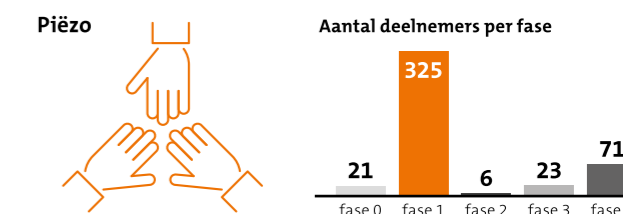
<b>Primair onderwijs</b>	Via het Cultuurmenu Lansingerland <b>4.475</b> leerlingen met Pijnacker-Nootdorp <b>5.900</b> leerlingen met <b>21</b> scholen met bereik <b>99%</b> van alle scholen (is totaal 42)
--------------------------	--

<b>Kinderactiviteit</b>	<b>6</b> activiteiten met <b>200</b> kinderen/bezoekers in totaal
-------------------------	---

<b>Kinderboekenweek</b>	Bereik <b>695</b> kinderen
-------------------------	----------------------------

<b>Voortgezet onderwijs</b>	Samenwerking met <b>4 van de 7</b> scholen voor het Voortgezet onderwijs
-----------------------------	--

<b>SeniorWeb</b>	<b>257</b> deelnemers met <b>53</b> cursussen/workshops met <b>6</b> informatie-avonden met <b>152</b> aanwezigen in totaal
------------------	---





# AL RUIM VIER JAAR KIND AAN HUIS BIJ HET TAALHUIS

Muhammad Ali ontvluchtte - samen met zijn broer - Damascus in Syrië en kwam in september 2014 eerst in Rotterdam terecht en na een jaar uiteindelijk in Berkel en Rodenrijs. In Syrië is Muhammad docent op een basisschool, op een middelbare school én supervisor Kwaliteit voor basisscholen geweest.

“Met school, studeren en vooral met taal had ik dus wel iets,” aldus Muhammad. “In Nederland ging ik direct de aangeboden taalcursussen volgen om het Nederlands zo snel mogelijk onder de knie te krijgen. Een buurvrouw vertelde over het Taalhuis van Bibliotheek Oostland. In ruim vier jaar werd ik er kind aan huis. Ik leerde snel en maakte bovendien in korte tijd kennis met veel mensen. Het was echt een warm bad daar, ik kreeg er mijn optimisme en enthousiasme terug. ▶



“MET SCHOOL, STUDEREN EN VOORAL MET TAAL HAD IK DUS WEL IETS.”  
Muhammad Ali



**Eretitel**

Begonnen in de bibliotheek als deelnemer, werd ik al snel vrijwilliger en ging docenten helpen bij de taalcursussen. Met een mix van Arabisch en Nederlands kan ik nieuwe taalvragers namelijk vaak extra goed op weg helpen. En ik leer daar zelf ook weer van. Hoewel het vooral voor lager opgeleiden moeilijk is, laten taalvragers zelden een les schieten. In 2018 kreeg ik voor mijn inzet de Taalheld jury- en publieksprijs van Stichting Lezen&Schrijven. Een eretitel die ik met trots draag, maar vooral ook: úitdraag! Fantastisch, hoe Bibliotheek Oostland met haar unieke taalaanbod bijdraagt aan de integratie hier lokaal. Ik voel me in Berkel gewoon als een vis in het water.”

**Nieuwe studie**

Sinds begin 2019 werkt Muhammad fulltime als alfabetiseringsdocent. Maar in de bibliotheek begeleidt hij als vrijwilliger nog elke week twee Taalontmoetingen. Ook is hij tolk en begeleider voor VluchtelingenWerk Lansingerland. Een studie voor NT2 taaldocent is zijn volgende doel.

# Wij helpen mensen een netwerk opbouwen

**De drijvende krachten achter Taalhuis Oostland zijn Esther de Wit, Karlien van Bijnen en Kimberly Steenbergen. Samen met de honderden taalvragers én vrijwilligers hebben zij de afgelopen jaren een groot succes van het Taalhuis weten te maken.**

In 2014 is Bibliotheek Oostland met het Taalhuis gestart. Enkele van de vrijwilligers die bij de start betrokken waren zijn nu nog steeds actief. De officiële start vond plaats in de Week van de Alfabetisering. Er waren in de regio wel taalscholen zoals het ROC in Delft en Rotterdam, maar niet in Oostland zelf. De bibliotheek fungeerde vooral als informatiepunt. Mensen met vragen over taal werden doorverwezen, maar in de bibliotheek zelf gebeurde niet veel. Esther de Wit wilde daar graag verandering in brengen en is met een aantal vrijwilligers in de vestiging Pijnacker-Nootdorp met Taalontmoetingen gestart. Er werden vrijwilligers aangetrokken én – door Esther zelf – trainingen aan hen gegeven (Basistraining Taalvrijwilliger), zodat ze met de juiste handvatten aan de slag konden met de taalvragers.

De groei zat er snel in. Mede door de toenemende behoefte onder vluchtelingen. En eerlijk is eerlijk, sommige vrijwilligers moesten daaraan wennen en waren eerst wat terughoudend. Maar al snel ervoeren (ook) zij hoe verrijkend het is om juist deze mensen te helpen.



V.l.n.r.: Kimberly Steenbergen, Esther de Wit en Karlien van Bijnen

“WIJ VERMIJDEN HET WOORD LES. BIJ ONS IS DE MEERWAARDE DAT WE MENSGERICHT ZIJN.”

**Het aantal activiteiten blijft groeien**

Het Taalhuis ging met de PiëzoMethodiek werken (zie kader pag. 32) en er kwam meer subsidie vrij vanuit de gemeente. Daardoor kon het team worden uitgebreid met Karlien (2015) en Kimberly (2016). Inmiddels draait het Taalhuis in heel Lansingerland én Pijnacker-Nootdorp. Waar Kimberly zich met name bezig houdt met Lansingerland, doet Karlien dat met Pijnacker-Nootdorp. Waardoor Esther weer meer lucht kreeg voor andere Taalhuis-zaken. Zo werd naast de Taalontmoetingen en de Taalmaatjes het aanbod steeds verder uitgebreid. Met tal van andere taalactiviteiten, stuk voor stuk gericht op het ondersteunen van mensen om een sterkere positie binnen onze maatschappij te krijgen. ▶

## Favoriete BOEK

**Kimberly Steenbergen**  
**‘Het Negerboek’ van Lawrence Hill**

Het boek geeft een realistisch en grafisch beeld bij de slavenhandel. Het neemt je mee in het leven van een jong meisje dat ontvoerd wordt om vervolgens verhandeld te worden als slaaf. Je groeit met haar op en leeft met haar mee. Een prachtig en confronterend boek. Het boek is overigens vernoemd naar The Book of Negroes; dit is een bestaand document waarin de namen van 3000 slaven werden genoteerd die in 1783 vanuit New York werden geëvacueerd en naar Nova Scotia werden gebracht.

**Esther de Wit**  
**‘Het Hooge nest’ van Roxanne van Ieperen.**

In verband met de afstand tot mijn werk, maak ik vaak gebruik van de luisterbieb. Dit is het laatste boek wat ik heb gehoord/gelezen. Een boek dat mij weer nieuwe inzichten over de oorlog heeft gegeven en nog meer respect voor de mensen die durfden op te staan tegen onrecht. Zo indrukwekkend dat ik, ook al was ik op de plaats van bestemming, nog even bleef luisteren tot het hoofdstuk afgelopen was.

**Karliën van Bijnen**  
**‘Hoe ik talent voor het leven kreeg’ van Rodaan Al Galidi.**

Dit boek spreekt mij aan omdat de auteur beschrijft hoe het is om als vluchteling naar Nederland te komen. Ondanks dat het heftig is wat hij heeft meegemaakt, schrijft hij ook met veel humor.



**Echt luisteren naar de mensen**

Esther benadrukt dat het Taalhuis een informele organisatie is. "Wij vermijden het woord les. Bij ons is de meerwaarde dat we mensgericht zijn. We kunnen in de bijeenkomsten inhaken op de behoefte van de mensen. De onderwerpen liggen niet vast. Het is maatwerk. Bovendien is het belangrijk dat er goed geluisterd wordt naar de mensen. Vluchtelingen zijn niet voor niets hier, zij

hebben vaak heel wat meegemaakt. Het is belangrijk dat daar zorgvuldig mee omgegaan wordt. Daarom hechten wij ook een groot belang aan de trainingen voor de vrijwilligers. De basistraining wordt door alle vrijwilligers gevolgd. Daarnaast zijn er ook verdiepingstrainingen en webinars die naar behoefte gevolgd



kunnen worden." "En", voegt Kimberly toe, "het is prachtig om te zien hoe we op deze wijze mensen een netwerk helpen opbouwen, waarmee ze echt verder kunnen in hun leven." ●

**DE PIËZOMETHODIEK: IEDEREEN MOET MEE KUNNEN DOEN**

De PiëzoMethodiek is een instrument om de persoonlijke ontwikkeling van mensen in een kwetsbare positie - en daarmee hun mogelijkheden om te participeren - te vergroten.

De methodiek is gericht op het vinden, ontwikkelen en laten uitstromen van mensen naar werk en opleiding, waardoor ze een plek in de samenleving verwerven. Ook legt de methodiek verbinding tussen mensen, organisaties en de samenleving als geheel.

Uitgangspunt van het werken met de PiëzoMethodiek is dat iedereen mee kan doen. Het startpunt daarvoor is het ontdekken - en het direct inzetten - van het talent van mensen. De PiëzoMethodiek bestaat uit vijf fasen.

**FASE 0** Deelnemers worden maatschappelijk geactiveerd.

Middels een huisbezoek - en ook op andere manieren - worden potentiële deelnemers benaderd en

wordt de persoonlijke situatie van de deelnemer in kaart gebracht.

**FASE 1** Deelnemers worden uitgenodigd om deel te nemen aan een activiteit in een veilige en stimulerende omgeving.

Er wordt bij de keuze voor een activiteit uitgegaan van het talent van de deelnemer en gekeken naar welke kennis en vaardigheden de deelnemer (verder) wil ontwikkelen.

**FASE 2** Deelnemers gaan lerend vrijwilligerswerk uitvoeren binnen een veilige en stimulerende setting.

De deelnemer wordt begeleid om zijn/haar vaardigheden verder te ontwikkelen.

**FASE 3** Deelnemers gaan lerend vrijwilligerswerk doen - buiten de veilige omgeving van fase 1 en 2 - bij partnerorganisaties.

De deelnemer wordt gecoacht om zijn/haar vaardigheden verder te ontwikkelen; het gaat hierbij ook om werknemers- en vrijwilligersvaardigheden.

**FASE 4** Op een actieve manier worden deelnemers in deze fase begeleid naar opleiding en/of een reguliere baan.

Steeds wordt gekeken 'wat is nodig' voor de deelnemers aan deze laatste fase van de PiëzoMethodiek om deze fase zo goed mogelijk te doorlopen

In- en uitstromen kan in iedere fase. Niet iedereen ontwikkelt zich echter naar een fase-4-uitstroom. Zo kan het zijn dat deelnemers aan activiteiten in fase 1 deelnemen, maar niet in staat zijn om door te groeien naar de volgende fase(n).

B	S	I	P	B	O	E	K	S	T	A	R	T	K
B	B	C	E	I	T	A	C	U	D	E	U	L	I
L	I	O	H	L	E	Z	I	N	G	I	V	O	N
U	C	L	E	O	I	Z	T	H	T	R	B	B	D
I	O	L	A	K	O	T	O	L	I	D	O	E	E
S	M	E	N	A	E	L	E	J	E	E	E	W	R
T	P	C	A	E	T	N	W	R	K	B	K	K	B
E	U	T	Z	O	I	I	P	I	A	A	E	E	O
R	T	I	E	N	L	O	S	R	S	T	N	I	E
B	E	E	G	L	E	Z	E	N	E	E	U	Z	K
O	R	N	I	E	R	T	R	U	U	T	L	U	C
E	L	G	O	N	D	E	R	W	I	J	S	M	R
K	E	J	T	A	A	M	L	A	A	T	T	L	A
R	S	N	D	G	R	O	Z	L	E	T	N	A	M

In het diagram zijn onderstaande woorden van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar beneden, van beneden naar boven en diagonaal in alle richtingen verborgen. De letters mogen meer dan eenmaal gebruikt worden. De overgebleven letters vormen de oplossing.

BOEKEN  
BOEKENPRET  
BOEKSTART  
COLLECTIE  
COMPUTERLES  
CULTUURTREIN  
DEBAT  
EDUCATIE

GEZANA  
KINDERBOEK  
LEZEN  
LEZING  
LITERATUUR  
LUISTERBOEK  
MANTELZORG  
MUZIEKWEB

ONDERWIJS  
PIEZO  
SCHOOLWISE  
TAAL  
TAALMAATJE  
UITLENING  
VRIJWILLIGER

**Oplossing**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

WOORDZOEKER



De digitale wereld rent en vliegt aan ons voorbij. Het is voor weinigen bij te houden hoe snel tablets, computers en smartphones zich ontwikkelen. Laat staan voor ouderen, die vaak al moeite hebben de basisvaardigheden onder de knie te krijgen.

Gelukkig is er SeniorWeb. SeniorWeb past uitstekend binnen de activiteiten van Bibliotheek Oostland en opereert heel zelfstandig. Coördinator Cees Torn en administratief ondersteuner en docent Dorien Oosterhoff vertellen enthousiast over dit bijzondere vrijwilligersinitiatief.

**Hoe maak je een fotoalbum op je computer, hoe werkt WhatsApp of wat kun je allemaal met zoekmachine Google?**

18 Vrijwilligers van SeniorWeb leggen je dit en meer haarfijn uit. "We richten ons op de meest relevante onderwerpen binnen de besturingssystemen Windows, Android en Apple. Daarvoor geven we cursussen voor beginners, maar ook voor gevorderden.", zegt Dorien Oosterhoff. Collega Cees Torn vult aan: "Populair is momenteel de cursus Domotica, die leert hoe je je huis slimmer maakt met je smartphone of tablet." Behalve cursussen

# Bibliotheek Oostland faciliteert SeniorWeb

ZO BLIJF JE DIGITAAL BIJ

organiseert SeniorWeb ook workshops, informatieavonden en een wekelijks computercafé. Tijdens alle activiteiten is het belangrijkste onderdeel volgens Cees: "Dat we nooit haast maken. Alle docenten blinken uit in geduld, zodat iedere deelnemer alles goed kan volgen."

## Lager tempo

Voor al ouderen weten SeniorWeb goed te vinden, maar de organisatie gedraagt zich zeker niet als leeftijdspolitie. "Iedereen mag meedoen, maar we zeggen er wel altijd bij: realiseer je dat het tempo wat lager ligt", aldus Cees. Desondanks melden zich ook andere doelgroepen. "Onze inzet is om je digitaal fitter te maken. Je hoeft ook geen lid te zijn van de bibliotheek om aan een activiteit

**'Onze inzet is om je digitaal fitter te maken. Je hoeft ook geen lid te zijn van de bibliotheek om aan een activiteit mee te doen.'**

mee te doen", weet Dorien, "iedereen is welkom." Je hoeft geen informatica gestudeerd te hebben om les te kunnen geven. Wat er dan wel van een docent wordt gevraagd? Kennis van en affiniteit met computers, laptops en smartphones is wel een vereiste. Maar vooral geduld dus.

Dorien Oosterhoff

## Laagdrempelig

SeniorWeb werft deelnemers via een goede verstandhouding met de lokale pers. Dat is hun reclame. Cees zegt: "De belangstelling voor onze activiteiten is groot. Per seizoen, van januari tot mei en van september tot december, begroeten we 150 tot 200 deelnemers." SeniorWeb is ook bezig met hulp aan huis, net als Student aan huis. "Alleen heeft SeniorWeb geen financiële doelstelling", zegt Cees met een knipoog, "en dat maakt ons erg laagdrempelig." Wie niet in Berkel en Rodenrijs woont (red: hier vond het interview plaats) en toch wil deelnemen aan een activiteit van SeniorWeb kan ook terecht bij Theater 't Web in Bleiswijk. "We hebben een prima samenwerking met Bibliotheek Oostland.", zegt Cees. "Die faciliteert ons, we betalen geen huur. In ruil daarvoor komen er mensen binnen die anders nooit in de bibliotheek zouden komen. Win/win dus." ●

[www.seniorweb.nl](http://www.seniorweb.nl)

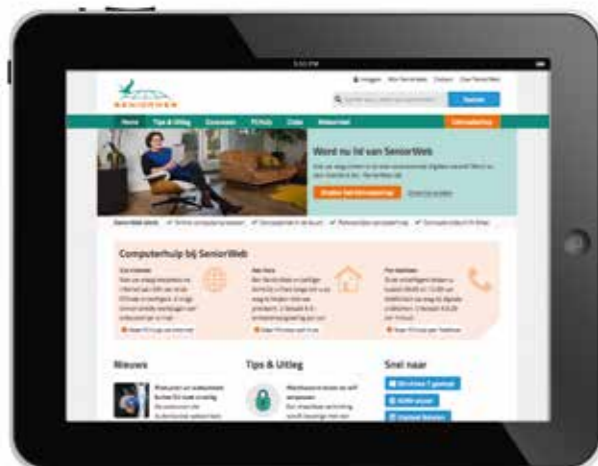
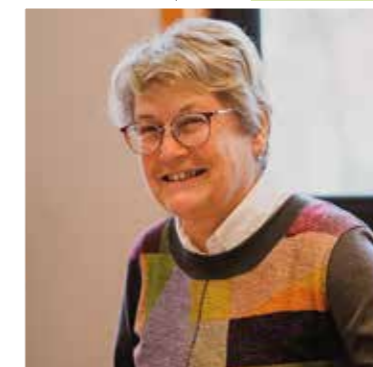
## Favoriete BOEK

Welk boek maakte het meeste indruk op Cees Torn? "Het Rosie Project van Graeme Simsion, dat gaat over een autistische professor in de genetica die op sociaal gebied ontspoord. Humoristisch en herkenbaar."



Cees Torn

Dorien Oosterhoff hoeft ook geen seconde na te denken en zegt: "Exodus van Leon Uris, over de strijd van de Joden voor de stichting van een eigen staat. Het komt niet vaak voor, maar ik moest dat boek in een nacht uitlezen."





# ‘IN CHESTER (UK) HEBBEN ZE MET STORYHOUSE IETS UNIEKS NEERGEZET.’



**E**rik Boekesteijn is bibliotheekambassadeur en -vernieuwer bij uitstek. Hij begeleidt onder andere bibliotheken bij het onderzoeken van hun lokale behoeftes. Want Erik heeft maar één doel: het beter maken van bibliotheken. Moeiteloos legt hij wereldwijd contacten met alles en iedereen. En vrijwel altijd leidt dat tot iets moois.

Erik Boekesteijn is werkzaam voor de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag en is tevens Member of the Board of Directors van Storyhouse in Chester, UK.

“Met Chester Storyhouse is in één gebouw middels een theater, een bioscoop, een bibliotheek én een café één unieke, gezamenlijke ontmoetingsplek neergezet die navolging verdient. Met een werkbezoek vanuit Nederland hebben we gekeken naar mogelijke nieuwe ontwikkelingen die ook toegepast zouden kunnen worden in onze bibliotheken in Nederland. Petra Togni (Bibliotheek Oostland) was ook lid van onze delegatie en heeft daar ideeën opgedaan voor onder andere Cultura & Zo, hun nieuwe vestiging in Nootdorp.” aldus Erik, die tijdens dit bezoek in Engeland als ‘delegatieleider’ optrad.

## ‘BIBLIOTHEKEN ZIJN ZICHZELF BIJNA ALLEMAAL OPNIEUW AAN HET UITVINDEN.’

“Want dat er voor de bibliotheken in Nederland zaken moeten veranderen door het verminderen van beschikbaar budget van gemeenten is overduidelijk. Niemand juicht die budgetreducties toe. Maar toch zijn er,” aldus Erik “en misschien wel juist door die druk op de diverse begrotingen, verbazingwekkend innovatieve en creatieve ontwikkelingen in gang gezet bij de meeste bibliotheken in ons land. Ze zijn zichzelf bijna allemaal opnieuw aan het uitvinden. Vaak door vormen van samenwerking te zoeken. Hetgeen weer regelmatig leidt tot gecombineerde instellingen of locaties samen met die partners. Bijvoorbeeld met een theater of bioscoop of met een grand café. Maar soms ook met een gemeentehuis. En daardoor blijkt het aantal uitgeleende boeken weliswaar niet te groeien, maar het aantal bezoekers well!” ▶



Er gebeurt veel bij de bibliotheken in Nederland. Erik Boekesteijn zei het ook al op de vorige pagina. Nieuwsgierig als we zijn, nam de redactie van dit magazine daarom ook even een kijkje bij een willekeurig aantal bibliotheken in de regio. Ter inspiratie.

## VOORSCHOTEN-WASSENAAR

### Stevige activiteitenagenda

Goede berichten over deze bibliotheek, waar de druk (ook) hoog is en er veel van de medewerkers en vrijwilligers wordt gevraagd. "Maar ik ben enorm trots op iedereen bij onze bibliotheek. Want wij weten met beperkte financiële middelen een goede dienstverlening en een mooi programma met activiteiten en spreekuren neer te zetten," aldus directeur Mariska Koning. Want de Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar heeft samen met haar partners een flinke agenda: voorleesdagen, cultuurevenementen, muziekweb en taalhuis zijn maar een paar van hun activiteiten en dienstverlening. Men 'scoort' dan ook niet voor niets hoog op de lijst van best presterende bibliotheken met een lage financiering. "Met ruim 200 vrijwilligers blijven we continu werken aan een nog mooiere toekomst." (bron: website Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar)



## DELFT

### De bibliotheek is OPEN!

Delft heeft meerdere bibliotheekvestigingen in de gemeente. Uiteraard een flinke voor de TU Delft, maar daarnaast ook de vestigingen DOK Delft Centrum en DOK Delft Voorhof.

De Delftse bibliotheek is al meerdere keren bekroond met prijzen. En daar is men trots op. Maar er is meer waar men trots op is: het project OPEN dat – tegelijk met een bezuinigingsopdracht van de gemeente – tot stand is gekomen. OPEN is het nieuwe centrum voor techniek-, taal- en cultuureducatie. "En dat is gelukt," volgens directeur Margot Nicolaes van de bibliotheek Delft "dankzij steun van alle medewerkers, vrijwilligers en de gemeente én samenwerking met De VAK, het centrum voor de kunsten." (bron: Jaarverslag DOK). Het nieuwe OPEN aan het Vesteplein beschikt onder andere over een leescafé en heeft voor zowel volwassenen als diverse jonge(re) leeftijdsgroepen van alles te bieden op het gebied van lezen en literatuur. Ook doet OPEN mee met voorleesdagen en heeft het diverse projecten in samenwerking met scholen. En heb je tussendoor lekkere trek? OPEN beschikt ook over een proeflokaal waar je heerlijk kunt lunchen.



## ZOETERMEER

### Centrale ontmoetingsplek

De hoofdvestiging van Bibliotheek Zoetermeer vinden we in het prachtige Forum: een centrale plek in het Stadshart waar iedereen elke dag welkom is. Daarnaast zijn er nog twee wijkbibliotheken in Rokkeveen en Oosterheem.

"De dienstverlening van de bibliotheek is belangrijk voor het terugdringen van laaggeletterdheid, het versterken van de digitale vaardigheden en het vergroten van de zelfredzaamheid van mensen. Ook bieden de vestigingen een sociaal ontmoetingspunt in de wijken. Het is daarom van groot belang dat deze dienstverlening zo laagdrempelig mogelijk is en dicht bij de mensen wordt aangeboden," aldus Joke Mos, directeur Bibliotheek Zoetermeer. (bron: Bibliotheekblad) Maar Forum Zoetermeer is wel het paradepaardje. Een forum is vanouds een plaats waar mensen elkaar ontmoeten: vroeger fysiek, nu ook digitaal. Voor het Zoetermeerse samenwerkingsverband van Bibliotheek en partners is het Forum óók bedoeld als centrale plek, zowel fysiek als digitaal, waar alle Zoetermeerders terecht kunnen. Om te lezen en te leren. Om zich te ontwikkelen en te kunnen deelnemen in de maatschappij. Om ondersteuning te krijgen op maatschappelijk terrein en advies over gezondheid en welzijn. En als startpunt voor culturele en sportieve vrijetijdsbesteding in de stad. Het is op deze plek, waar de Bibliotheek verbindingen legt tussen inwoners, informatie en organisaties.



## BODEGRAVEN

### Maar liefst 9 vestigingen!

De Bibliotheek De Groene Venen heeft een enorm werkgebied. Het wil mensen bereiken in de kernen Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel, Zevenhuizen, Moerkapelle, Bodegraven, Reeuwijk, Waarder en Waddinxveen. Met in Reeuwijk nog een extra Jeugdbibliotheek betekent dat in totaal maar liefst 9 vestigingen! Zoals vrijwel alle bibliotheken richt De Groene Venen zich met name op het stimuleren en ondersteunen van de persoonlijke ontwikkeling van de inwoners. Dit door in te zetten op lezen, leren en digitaal meedoen. Ook Bibliotheek De Groene Venen werkt samen met tal van partners: het Dorpshuis Swanla, Cultuurhuys De Kroon en het Evertshuis voor kunst, cultuur en educatie, het zijn allemaal vaste partners met hun eigen programma's. (bron: website Bibliotheek De Groene Venen) ●







40 'Door de handen  
ineen te slaan  
BEREIKEN  
WE MEER'

# SBJ Samen Sterk

SBJ SAMEN STERK:  
SCHERP OOG VOOR  
KWETSBARE GROEPEN

41 Een bijzonder programma in Pijnacker-Nootdorp is SBJ Samen Sterk. Een initiatief van de gemeente waarin meerdere partijen intensief moesten gaan samenwerken. Kwartiermaker Jacqueline van Veen stak haar vinger op en jaagt nu – inmiddels als programmamanager – deze samenwerking tussen Stichting Welzijn en Ondersteuning Pijnacker-Nootdorp (SWOP), Stichting Jeugd & Jongerenwerk Midden-Holland en Bibliotheek Oostland alweer twee jaar met onverminderd enthousiasme aan.

De drie partijen werken samen op tal van terreinen. Daarbinnen zijn er wel drie speerpunten geformuleerd: financiële zelfredzaamheid, mantelzorg en een gezonde leefstijl. Binnen die drie thema's richt het programma zich op kwetsbare mensen in de meest brede zin. Soms sluiten ook andere partijen zich bij één van de initiatieven aan. Jacqueline van Veen, officieel in dienst van de Stichting Jeugd & Jongerenwerk, vertelt: "Bijvoorbeeld bij het project rondom het voorkomen van schulden binnen SBJ Samen Sterk werken we nauw samen met Doel GGZ, KerkenZorg, Humanitas, Schuldhulpmaatje en de schuldhulpver-



'OOG VOOR ELKAARS  
INITIATIEVEN, MEEDENKEN,  
GEVEN EN NEMEN,  
HET BEHOORT TOT HET DNA  
VAN HET PROGRAMMA'

lening van de gemeente. Uit die samenwerking ontstond vervolgens 'De week van het geld', waarin we allerlei activiteiten organiseren rondom het goed en handig omgaan met geld." ►





‘ER ONTSTAAN BIJVOORBEELD PROJECTEN WAARIN OUDEREN ELKAAR VINDEN, MAAR OOK WAAR JUUST OUDEREN EN JONGEREN ELKAAR ONTMOETEN’



## Favoriete BOEK

Jacqueline van Veen

Ze noemt het een absolute aanrader en was er zwaar van onder de indruk. Het favoriete boek van kwartiermaker Jacqueline van Veen is ‘De meeste mensen deugen’ van Rutger Bregman. “Ik geloof ook echt in de titel en heb nog nooit zo veel over een boek gesproken.”

### Geven en nemen

De andere twee thema’s (mantelzorg en gezonde leefstijl) leidden tot ‘De week van de mantelzorg’ en ‘De week van de gezonde leefstijl’. “Maandelijks stemmen de drie partijen hun werkzaamheden met elkaar af”, vertelt Jacqueline in CulturA & Zo. “Oog voor elkaars initiatieven, meedenken, geven en nemen, het behoort tot het DNA van het programma. Alleen dan volgen de beste resultaten en bereiken we het doel: het creëren van een sterkere samenleving in Pijnacker-Nootdorp.”

### Verbindingen leggen

SBJ Samen Sterk werkt onder andere vanuit Buurt & Zo, de Buren in Delfgauw en verzorgt sociale programma’s in CulturA & Zo in Nootdorp. SBJ Samen Sterk streeft ernaar zijn doelgroepen bij elkaar te brengen. “Er ontstaan bijvoorbeeld projecten waarin ouderen elkaar vinden, maar ook waar juist ouderen en jongeren elkaar ontmoeten. Ons programma geeft een duwtje in de rug en vandaaruit ontstaan weer nieuwe (burger-)initiatieven. In ieder geval dit hele jaar nog richten we ons op de lopende drie thema’s en daarna kijken we of er wellicht een ander thema extra aandacht verdient. Overigens zorgen alle initiatieven voor hun eigen financiële middelen. Telkens worden er weer andere creatieve manieren bedacht om aan de benodigde centen te komen. Voordeel is dat dat ook gelijk voor een sterk commitment zorgt bij de initiatiefnemers zelf.”

### Rie-singers

SBJ Samen Sterk organiseert ook insprekavonden, waar bewoners hun initiatieven kunnen toetsen aan de haalbaarheid. Recent leverde dat rond de 50 initiatieven op. Jacqueline straalt bij dit verhaal: “Een man wilde graag een muziekfestival organiseren. Oké, dat kan. Hij wilde koren en orkesten bij elkaar brengen. Wij hebben deze man geholpen en zelf ook nog wat gelobbyd. Het resultaat? Kees Balm zei ja, en doet nu samen met de Rie-singers van het Huis van Rie uit Nootdorp ook mee. Dat is toch in één woord fantastisch? Je ziet: door de handen ineen te slaan, bereiken we meer.” ●



[www.sbjsamensterk.nl](http://www.sbjsamensterk.nl)

# Cijfers laten succes zien

Cijfers bevestigen het gevoel dat het goed gaat met Bibliotheek Oostland. Naast de reguliere cijfers geven ook de cijfers over de digitale bewegingen van onze klanten veel inzicht. Een greep uit de cijfers van 2019.

In 2019 wisten 70.168 klanten de website van Bibliotheek Oostland te vinden. Het aantal sessies per gebruiker staat op 1,82, wat aangeeft dat mensen even blijven en doorklikken. Gemiddeld blijven mensen 1,52 minuten ‘hangen’. Dat is een heel mooie score en logisch, want er is zo ontzettend veel te vinden op de website. Niet alleen een zeer uitgebreide agendafunctie met alle activiteiten die Bibliotheek Oostland organiseert, maar ook de activiteiten van logische partners hebben hier een plekje.

## Probiblio wijst de weg



Het is zinvol te weten waar die bezoekers vandaan komen, dat geeft inzicht in wat mensen zoeken. Het blijkt dat 43 procent via Probiblio zijn weg vindt. Dat gebeurt niet bewust, maar komt

doordat de landelijke en lokale collectie via Probiblio op de site verschijnt. Vroeger zochten mensen alleen op de auteursnaam of op boektitel, maar sinds 2019 kunnen bezoekers zich ook laten inspireren door te zoeken op genres en redactietips. Zodoende vindt een klant eenvoudig zijn weg in de enorme collectie. Om vervolgens goed voorbereid op bezoek te gaan in de Bibliotheek, of een boek alvast te reserveren in de WISE-app. En wanneer het boek is uitgeleend, dan geeft de app een seintje wanneer het boek er weer is. Overigens, ook de populariteit van e-books groeit: in 2019 werden er 20.946 boeken digitaal uitgeleend en gelezen.

## Website CulturA & Zo

Interessant is dat zes procent van de bezoekers naar de Bibliotheek komt via de website van CulturA & Zo en die ging pas in augustus 2019 live. En waar gaan de bezoekers van bibliotheekoostrand.nl dan naar toe? Op één staat natuurlijk de homepage, op twee de openingstijden en met stip



en nieuw op nummer drie staat de theaterpagina, waar ook het programma van CulturA & Zo en Theater ‘t Web op staat.

## Nieuwe media



57 procent van de mensen bezoekt de website via de desktop-computer, 33 procent preferereert de Smartphone en 9 procent kijkt via een tablet. De groep mensen die via social media de weg weet te vinden naar Bibliotheek Oostland is groeiende: 55,29 procent komt op de website via Facebook, 33,7 procent via Twitter, 9,41 procent via LinkedIn en 0,84 procent via Instagram, maar dat laatste account is pas sinds november 2019 in de lucht. Per maand ontvangen ook nog eens ruim 8.000 mensen alle nieuwtjes via de nieuwsbrieven. ●





# Verrassende activiteiten in Jeugdpunt Triangel

## Delfgauw

### LEZEN VOOR BABY'S EN SPELEN OP EEN UKELELE

Gefronste wenkbrauwen, mond open van verbazing. In Jeugdpunt Triangel in Delfgauw, maar ook op andere locaties van Bibliotheek Oostland, gebeurt zó ontzettend veel. Veel meer dan je kan bedenken. Bibliotheek Oostland is niet voor niets kwartiermaker Cultuureducatie. Hoofd vakteam Jeugd en Jongeren Rian Hoofs en Cultuurcoach Joyce van de Merwe zetten twéé van de vele activiteiten kort in the spotlight: Team4Talent en BoekStart.

Het enthousiasme spat ervan af wanneer Rian begint over Team4Talent. Dit project biedt kinderen van twee tot pakweg 15 jaar allerlei vormen van cultuur. Denk daarbij aan dans, drama, kunst en

leesbevordering, maar ook technieken als schilderen of collages maken. Rian: "Voor kinderen zijn de activiteiten van Team4Talent een fijne uitlaatklep waardoor hun zelfvertrouwen en zelfkennis groeit." Joyce onderschrijft dat en voegt eraan toe: "Het maakt bij de kinderen emoties los, waar wij ze vervolgens weer mee leren om te gaan."



*'Voor kinderen zijn de activiteiten van Team4Talent een fijne uitlaatklep waardoor hun zelfvertrouwen en zelfkennis groeit.'*

### Cultuurpakketten op maat

Het werkgebied van Team4Talent bevat alle scholen in uitsluitend Pijnacker-Nootdorp. Al die scholen nemen een lespakket af. Sommige scholen vragen zelfs om een pakket op maat, om het beter aan te laten sluiten op een bepaald thema op school. ▶



### Het aanbod van het Vakteam Jeugd en Jongeren is enorm groot.

#### We doen een greep uit alle activiteiten:

#### VoorleesExpress

Getrainde voorlezers doen taalspelletjes en lezen voor in taalarme gezinnen.

#### Speelochtenden

Voorlezen aan ouders en hun baby's, liedjes zingen en ervaringen uitwisselen.

#### Trainingen voor pedagogisch medewerkers en leerkrachten

Over (digitale) geletterdheid.

#### Workshops voor ouders/opvoeders

Over het belang van voorlezen/gebruik van nieuwe media.

#### Cultuurmenu

Educatieve programma's voor leerlingen van de basisschool.

#### Codeclub

Programmeren met kinderen en kennismaken met nieuwe media.

#### Kinderboekenweekfeest

Een middag met creatieve workshops.

#### Theatervoorstellingen in Theater 't Web en Cultura & Zo

Voor meer informatie kan je bij het Vakteam Jeugd en Jongeren van Bibliotheek Oostland terecht.





“Daarin zijn we uiteraard heel flexibel”, aldus Rian. Zij is manager en geeft leiding aan het team. Joyce is een van de drie Cultuurcoaches en geeft les in drama en muziek. “Officieel was muziek geen onderdeel van Team4Talent, maar omdat ik zelf ukelele speel, dacht ik: ik ga eens bij de kinderen toetsen wat zij daar van vinden. Toen dat bleek aan te slaan, ben ik daar ook lesmateriaal voor gaan ontwikkelen.”

*Voor de ouders is het eenvoudig: je maakt je baby lid van de bibliotheek, krijgt ons handige koffertje en kan meteen aan de slag.*

#### Voorlezen aan baby's

Plots ligt er een koffertje op tafel, Rian opent het. Er zit een babyboekje in, een peuterboek, maar ook informatie over nog een ander project: BoekStart. Baby's houden van boeken, dat is door verschillende onderzoeken bewezen. Door

het voorlezen aan baby's groeit hun woordenschat namelijk in rap tempo. Rian: “Bij 15 minuten voorlezen per dag, leert een baby 1.000 woorden per jaar. We stimuleren de ouders dus om ook baby's voor te lezen. Daarbij werken we samen met consultatiebureaus, peuteropvang en kinderdagverblijven. En we hebben een zogenaamde BoekStart-hoek in de bibliotheek waar boekjes liggen en een box staat.” BoekStart is actief in heel Oostland.



#### Korting voor de ouders

Samen met door de bibliotheek opgeleide pedagogisch medewerkers probeert BoekStart het voorlezen aan baby's zo veel mogelijk te bevorderen. Joyce: “Voor de ouders is het eenvoudig: je maakt je baby lid van de bibliotheek, krijgt ons handige koffertje en kan meteen aan de slag. En als bonus krijg je dan ook nog eens 50% korting op een lidmaatschap van de bibliotheek voor jezelf.” De activiteit vind je terug op alle locaties van Bibliotheek Oostland, dus ook in Jeugdpoint Triangel.

#### Erg tevreden

De samenwerking met de scholen (Team4Talent) en de kinderdagverblijven (BoekStart) verloopt uitermate soepel. “Bij hen zit immers onze doelgroep”, legt Rian uit. “En via ons aanbod aan activiteiten nemen we wat werk uit de overvolle handen van de leerkrachten. De wisselwerking is dan ook heel goed. Uit evaluaties blijkt dat de scholen en kinderdagverblijven heel erg tevreden zijn over de samenwerking.” ●



Joyce van de Merwe

te ontdekken is. Ideaal voor kinderen die niet van lezen houden.”

Ook Joyce houdt het op een jeugdboek: De GVR van Roald Dahl. “Dat was voor mij het eerste boek waarin ik volledig ben meegezogen. Door dit boek dacht ik: lezen is leuk.”

Rian Hoofs en Joyce van de Merwe pikeren over hun favoriete boek. Rian besluit in lijn met haar werkplek te kiezen voor een kinderboek: De gele ballon van Charlotte Dematons. “Een prentenboek zonder tekst, waarin veel te zien en

## Favoriete BOEK



# ZOMMAAR

## WAT ENTHOUSIASTE REACTIES!

### LEERKRACHTEN GROEP 1/2 OVER:

#### Programma Nationale Voorleesdagen:

- Het was een leuke interactieve, afwisselende les.
- Zelf ideetjes gekregen om ook in de klas te doen.
- Heel positief, leerzaam en geschikt voor kleuters.
- Leuk, de kinderen luisterden geconcentreerd en werden geactiveerd tot handelen.

### LEERKRACHTEN BASISCHOLEN OVER:

#### Het Cultuurmenu

Vanuit het Cultuurmenu krijgen we een goed voorbereide les die aansluit op onze kerndoelen en die een extra aanvulling geeft op onze eigen lessen.

#### De Chocoladevloot, aanleren van informatievaardigheden

Op de actualiteit gebaseerd, echt gaaf! Voor kinderen in deze tijd is het belangrijk om betrouwbare informatie te kunnen zoeken en vinden op internet.

#### Collages maken, Kunstles van Team4Talent

Goede mix tussen theorie en praktijk. Leuk om meer van het kubisme

en de techniek collage maken te laten ervaren. Collages is iets wat ik zelf eigenlijk niet doe, maar kinderen kunnen er goed hun creativiteit in kwijt. Het werkt heel inspirerend om hier zelf mee verder te gaan.

#### Filosoferen met kinderen

Was een hele leuke, verrassende les! Een goede manier om de kinderen out of de box te laten nadenken, je merkt dat ze dit niet gewend zijn. Het is leuk voor de leerkracht en leerlingen om eens wat anders te doen dan normaal. Wist niet dat filosoferen zo makkelijk zou zijn om te doen met jonge kinderen!

#### Zo gedicht

Leren presenteren is leuk, er was een goede interactie met de klas. Het enthousiasme en de ondersteuning zorgen ervoor dat de kinderen goed meedoen en er zin in hebben. Dit kunnen wij er zelf echt niet bij doen, het scheelt ons zoveel tijd!

### PEDAGOGISCHE MEDEWERKSTERS (PEUTEROPVANG) OVER:

#### Programma's

- Super! We zijn weer op ideeën gekomen waar wij als kinderdagverblijf verder mee kunnen.
- Het was heel leuk! De kinderen bleven continu aandachtig en enthousiast.

- Gevarieerd, leuke spelletjes, veel interactie met de kinderen, precies goed voor twee- en driejarigen.
- Leerzaam en leuk voor de kinderen. Het spelend leren vinden ze zo leuk!

### ouders over:

#### Speelochtenden

- Wat fijn om op deze manier ervaringen met andere ouders te delen over opvoeding.
- Door het voorlezen en liedjes zingen ga ik dat thuis ook vaker doen.

### ouder/kind over:

#### Codeclub

Ouder: Ik heb er zelf ook wat van geleerd (over Scratch).  
Kind: Wanneer is de volgende codeclub, kan ik me al inschrijven?

#### Kinderboekenweekfeest:

Kind: Moeten we nu al naar huis? Ik wil dit nog afmaken.  
Ouder: Leuk dat jullie dit ook doen, is dat vaker?



**WALTER EN MARTIJN  
ONTWERPERS,  
ontwerpers  
van Cultura  
& Zo**

In hartje Nootdorp staat het fraaie gebouw van Cultura & Zo. De broers Walter en Martijn waren verantwoordelijk voor de grondige gedaanteverwisseling van de binnenzijde van het pand. Een klein kijkje in de keuken van Walter en Martijn Ontwerpers.

# 'ALLES HOEFT NIET ALTIJD HELEMAAL NIEUW'

Walter en Martijn Ontwerpers



Oorspronkelijk ontwierpen beide broers interieurconcepten voor de retail. Van Petra Togni – directeur van Bibliotheek Oostland met wie ze al langer contact hadden – kwam echter opeens een andere vraag: “Of we met onze kennis van de retail niet ook eens een bibliotheek wilden ontwerpen”, aldus Walter. “Dat werd de bibliotheek in Bleiswijk, waarbij we dus inderdaad ook direct enkele principes van de retail toepasten.”

**Wensen van de klant**

Het is alweer 14 jaar geleden dat Walter en Martijn met hun ont-

werpbureau begonnen. Walter richt zich van begin af aan op de retail en Martijn houdt zich bezig met de concepten en producten voor de retail. “Ons bureau ontzorgt onze klanten”, vertelt Martijn. “Natuurlijk denken we goed mee, voordat we met eerste ontwerpschetsen komen. Maar vervolgens kunnen en willen we ook nadrukkelijk onze rol nemen in het verder begeleiden en realiseren van een project. Zo kunnen we de klant ontzettend veel uit handen

**'EÉN VAN DE ZAKEN WAARMEE WALTER EN MARTIJN ONTWERPERS ZICH ONDERSCHIEDT, IS DAT ZIJ BIJ EEN ONTWERP GRAAG GEBRUIK MAKEN VAN BESTAANDE BOUWKUNDIGE ELEMENTEN.'**

nemen en dat vinden ze vaak prettig. Zonder dat we daarbij de specifieke wensen van de klant en/of gebruiker uit het oog verliezen uiteraard.”

**Bestaande elementen**

Eén van de zaken waarmee Walter en Martijn Ontwerpers zich onderscheidt, is dat zij bij een ontwerp graag gebruik maken van bestaande bouwkundige elementen. Walter: “Uit budgettair oogpunt, want dat scheelt de opdrachtgever gewoon in de kosten. Maar ook omdat het vaak een mooi effect kan geven.” Martijn voegt toe: “In Cultura & Zo bedachten we bijvoorbeeld een opvallende loper over de bestaande trap en tegelvloer. Daardoor hoefde de vloer niet vervangen te worden. Bovendien bespaart het extra werkzaamheden, afval en nieuw materiaal, waardoor het ook nog eens veel duurzamer wordt.” ●



◀ Artist-impression van het ontwerp voor de opvallende loper over de bestaande trap en tegelvloer.







COLUMN

Fantasia is een van de belangrijkste eigenschappen van de mens. Hetgeen wordt aangewakkerd door lezen. Reizen gaat vrij moeilijk vanwege mijn functiebeperking. Maar met een boek en de nodige fantasia kun je overal naartoe. Eén van de eerste plekken waar ik met mijn vliegende rolstoel ben geweest, is de school van Harry Potter: Zweinstein. Ongelooflijk dat die enorm omvangrijke fantasiewereld is gecreëerd op een zolderkamer door èèn iemand. Met mijn naam, Pjotr, was de grap vroeger op school natuurlijk snel gemaakt: Harry Pjotr.

# LEZEN in plaats van reizen

Op latere leeftijd heb ik het boekgenre van mijn ouders overgenomen, de detectives. Dat begon met het lezen van de in Nederland wereldberoemde Baantjer-boeken. Er zaten veel terugkerende gebeurtenissen in. Zo werd hoofdpersoon de Cock (met See Oo See Kaa) altijd de kamer van commissaris Buitendam uitgestuurd en wist de rechercheur altijd ineens wie de moordenaar was na een opmerking van café-eigenaar Smalle Lowietje. Ondanks deze clichés heb ik ze met veel plezier gelezen.

De allerbeste detectiveboeken komen echter uit Scandinavië. Ze zijn niet alleen loei-spannend, maar in deze boeken worden ook de steden en vooral de natuur

prachtig omschreven. De meeste Scandinavische landen kan ik dus afvinken op mijn bucketlist. Zoals eerder opgemerkt heb ik een functiebeperking. Ik ben zwaar spastisch, hetgeen onder meer inhoudt dat mijn armen op onwillekeurige momenten omhoog gaan. Met de 'ouderwetse' papieren boeken kunt u zich misschien wel voorstellen hoe dat vaak ging dan. Zat ik net lekker in het verhaal, ging mijn arm omhoog en sloeg het boek weer een aantal pagina's terug. Ik zeg niet voor niks ging, want tegenwoordig is er gelukkig de e-reader.

Maar... even terug naar waar ik deze column mee begon: eigenlijk is lezen dus een hele goedkope én klimaatneutrale manier van reizen. Hetgeen we altijd kunnen blijven doen.

### Pjotr Bats

Pjotr Bats is 33 jaar, spastisch geboren en rolstoelafhankelijk. Pjotr is supporter van BJZNR communicatie en levert regelmatig tekstuele bijdragen aan producties van BJZNR.

COLOFON

### ©2020 De Bibliotheek Oostland

Hé! Doen jullie dat ook?! is ontwikkeld door BJZNR communicatie in opdracht van De Bibliotheek Oostland

### Idee en concept

Michel Kokshoorn

### Redactie, interviews en teksten

Hans van der Maas, Michel Kokshoorn, Jan Wondergem, Pjotr Bats, Bibliotheek Oostland

### Fotografie

Arend-Jan Hermsen, Xenia Kalogiros, Zoe Tarmond, Adri Kuperus, Shutterstock

### Ontwerp en productie

Dennis Bodmer, Henriëtte Bodmer

### Cartoon

Vincent Keuchen

### Coördinatie

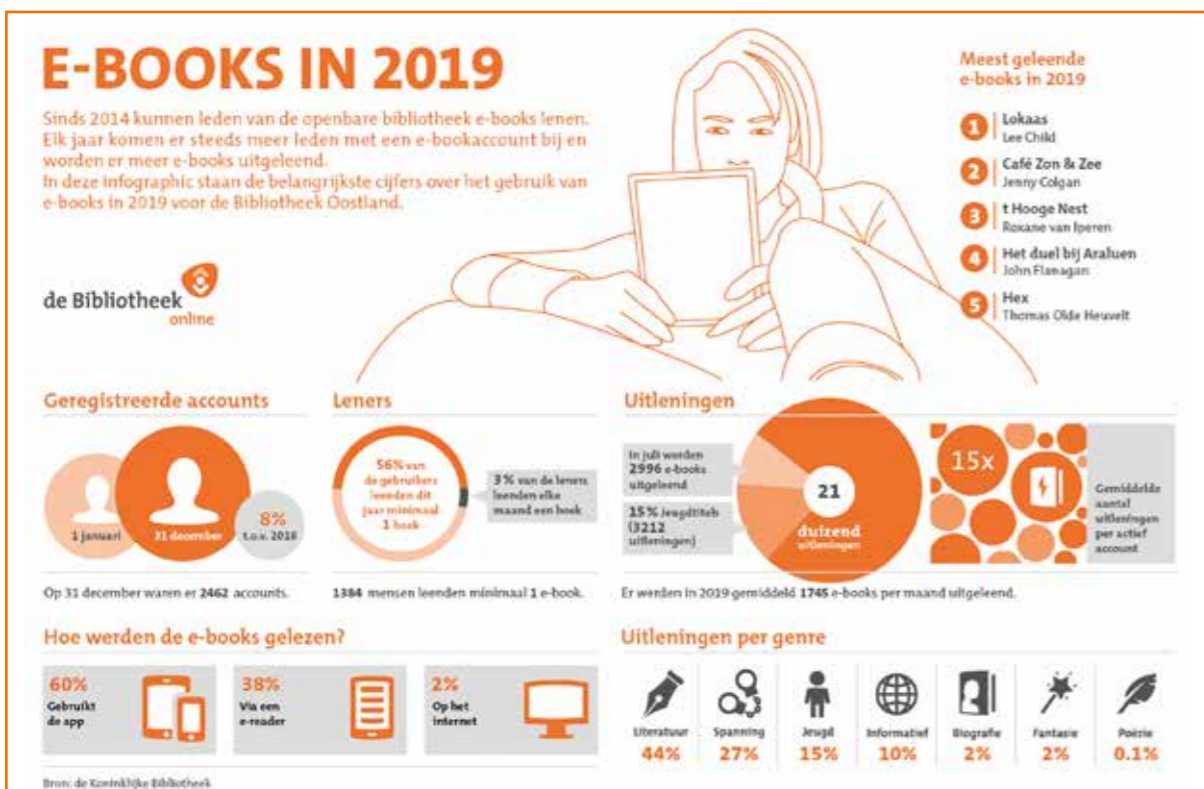
Michel Kokshoorn

### Drukwerk

Sandedruk

BJZNR communicatie is een professioneel communicatie-platform met een bijzondere line-up. Het platform bestaat uit professionele communicatiespecialisten (vormgevers, tekstschrijvers, fotografen, drukkerijen, etc.) en werkt bij al haar (communicatie)projecten zoveel als mogelijk samen met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Of met 'werkwillenden' zoals wij liever zeggen. Zonder dat daarbij ook maar een sprankje afbreuk wordt gedaan aan de kwaliteit van het eindproduct. Dat maakt BJZNR met afstand bijzonder.

Zo dragen wij – samen met de opdrachtgevers die ons inschakelen – ons steentje bij aan het welzijn van die mensen die ongewild aan de zijlijn staan van het arbeidsproces. Meelopen met professionals in commerciële opdrachten geeft hen het gevoel dat ze er (weer) toe doen. Nieuwsgierig? Kijk op [bjznr.nl](http://bjznr.nl)





# de Bibliotheek Oostland

## **Bibliotheek Oostland**

Nieuwstraat 25  
2651 CG Berkel en Rodenrijs

## **Buurt & Zo**

Julianalaan 47  
2641 HB Pijnacker

## **Ontmoet!**

Wilhelminastraat 1a  
2661 ET Bergschenhoek

## **'t Web**

Nachtegaallaan 4  
2665 EH Bleiswijk

## **CulturA & Zo**

Dorpsstraat 7  
2631 CR Nootdorp

## **Driesprong Jeugdpoint**

Stampioendreef 5  
2661 SR Bergschenhoek

## **Triangel, Jeugdpoint**

Florijnstraat 7  
2645 HH Delfgauw

